Ազգ
Azg armenian daily
27 ԱՊՐԻԼ 2000 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 76 (2044)

Թուրքիայի նոր նախագահ կդառնա Սահմանադրական դատարանի նախագահ Ահմեդ Սեզերը

ԱՆԿԱՐԱ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Թուրքիայի վարչապետ Բյուլենթ Էջեւիթի նախաձեռնությամբ ապրիլի 25-ին Թուրքիայի կառավարությունը եւ ընդդիմությունը ներկայացնող քաղաքական ուժերը ընդհանուր համաձայնության եկան նախագահական ընտրություններում մեկ թեկնածուի՝ Սահմանադրական դատարանի նախագահ Ահմեդ Նեջդեթ Սեզերի շուրջ: «Ռոյթեր» գործակալության հաղորդմամբ, Թուրքիայի կոալիցիոն կառավարության երեք ուժերը՝ «Ազգայնական շարժում», «Մայր Հայրենիք» եւ «Ձախ ժողովրդավարական» կուսակցությունները, ինչպես նաեւ արմատական «Առաքինություն», «Ճշմարիտ ուղի» կուսակցությունները հայտարարել են, որ նեցուկ կկանգնեն Սեզերի ընտրությանը: Նախատեսվում է, որ Սեզերի թեկնածությունը ապրիլի 27-ին պաշտոնապես կներկայացվի խորհրդարանին, որի հաստատումից հետո 59-ամյա Սեզերը մայիսի 16-ին կփոխարինի իր պաշտոնից հեռացող Սուլեյման Դեմիրելին:

ՀՐԱԺԱՐԱԿԱՆ

ՀՀ նախագահը «չհանդուրժեց» Գագիկ Ջհանգիրյանին

Նրան հարկադրելով իրավական ճնշություն կատարել

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

Ապրիլի 26-ին ՀՀ զինդատախազ Գագիկ Ջհանգիրյանի հեռ հրաժարական է ներկայացրել հոկտեմբերի 27-ի գործի քննությունը վարող ողջ քննչական խումբը: Հրաժարականը ներկայացնելուց առաջ քննչական խմբի ղեկավարը Արաբկիրի առաջին ատյանի դատարան է դիմել գործով մեղադրող Հարություն Հարությունյանի կալանքի ժամկետը երկարաձգելու հայցով, որը դատարանը քննության կառնի այսօր: Բայց, ինչպես երեւում է, Գ. Ջհանգիրյանը չի պատրաստվում պաշտպանել իր հայցը:

Երեկ հայտնի դարձավ, որ ՀՀ նախագահը չի ընդունել Գագիկ Ջհանգիրյանի հրաժարականը: Մեր ունեցած տեղեկություններով, գլխավոր դատախազը նույնպես հրաժարվում է գործը հանրապետական դատախազության վարույթ ընդունել եւ մերժել է քննչական խմբի հրաժարականը: Հիշեցնենք, որ ՀՀ գլխավոր դատախազը մարտ ամսին մերժեց նաեւ այդ գործով մեղադրյալներ Հարություն Հարությունյանի եւ Մուշեղ Մովսիսյանի կողմից քննչական խմբի ղեկավարին ներկայացրած բացարկները:

Ինչո՞ւ հանկարծ Գագիկ Ջհանգիրյանը որոշեց հրաժարական տալ. տպավորություն է ստեղծվում, որ նրա վրդովմունքի իրական պատճառը վերաքննիչ դատարանի կողմից մերժում ստանալն է, որի կայացրած վճռով, չորս ամիս ազատազրկման մեջ մնալուց հետո Ալեքսան Հարությունյանն ազատ արձակվեց:

Տես ♦ էջ 2

ԱԺ ԿՈՒԼԻՍՆԵՐՈՒՄ

Նախագահի մարտահրավերը մնաց օդում

Անդրանիկ Մարգարյան. «Միասնությունն» այսօր պաշտոնանկության հարց չի քննարկում»

ՆԱՐԻՆԵ ԴԻԼԲԱՐՅԱՆ

«Ռոբերտ Քոչարյանի կողմից գործողությամբ կամ անգործությամբ կատարված սահմանադրական խախտումների վերաբերյալ» մի անանուն տեղեկանք էր երեկ շրջում ԱԺ-ում՝ «Միասնություն» խմբակցության սենյակից տարածվելով հենց այն պահին, երբ վարչապետ Արամ Սարգսյանը բանակցություններ էր վարում նախ «Միասնություն» կամ «Կայունություն» խմբի առանձնասենյակներում՝ ԱԺ խոսնակ Արմեն Խաչատրյանի հետ: **«Ազգին»** այդպես էլ չհաջողվեց բացահայտել սույն տեղեկանքի հեղինակներին կամ պատվիրատուներին: Որոշ դիտորդների կարծիքով, այս տեղեկանքը բնավ անցած գիշերվա ծնունդ չէ, այլ խնամքով նախապատրաստված փաստաթուղթ, որը կարող է ծնված լինել կառավարությունում՝ անընդհատ հղկվելով մինչեւ վերջնական գործունեության հիմք դառնալը՝ ՍԴ ներկայացվելը ԱԺ մեծամասնության որոշմամբ: Թվարկված էին Ռ. Քոչարյանին վերագրվող 11 սահմանադրական իրավախախտումներ. «Վերոնշված իրավախախտումները եւ Քոչարյանի անմիջական մասնակցությամբ՝ իր ծեռքում գտնվող լծակների օգտագործմամբ, ինչպես նաեւ 2000 թ. ապրիլի 25-ի հրամանագրով հոկտեմբերի 27-ի նախաքննությանը խոչընդոտելը եւ դրանով իսկ հակասահմանադրական, հակաօրինական գործողությամբ նախաքննության մարմնի ղեկավարի՝ օրենքով սահմանված գործառույթների իրականացումը սահմանափակելը իրենց մեջ պարունակում են ծանր հանցագործության հատկանիշներ, որոնք հիմք են տալիս ՀՀ օրենսդիր իշխանությանը՝ ԱԺ-ին, սկսել ՀՀ նախագահ Ռ. Քոչարյանի պաշտոնանկության գործընթացը եւ պաշտոնանկ անելու որոշում կայացնել»: Վիճարկված էին նաեւ Ռ. Քոչարյանի հայտնի հրամանագրերը. ա) ՀՀ ԶՈՒ բարձրագույն սպայական կազմը նշանակելու եւ բ) ուժային նախարարություններում կադրային նշանակումներ կատարելու վերաբերյալ: Էր մոռացված անգամ Գերմանիայի Դաշնությանը Հայաստանից գեղարվեստական արժեքներ փոխանցելու քայլը:

Տես ♦ էջ 2

Վարչապետը Մոսկվայում տնտեսական խնդիրներով

Պաշտպանության նախարար Վաղարշակ Հարությունյանի ուղեկցությամբ

Վարչապետ Արամ Սարգսյանն այսօր՝ ապրիլի 27-ին, կմեկնի Մոսկվա՝ հանդիպելու ՌԴ բարձրագույն ղեկավարությանը: Այցը մեկօրյա էր, սակայն երկարաձգվեց եւ պաշտոնապես որոշվեց, որ Արամ Սարգսյանը Մոսկվայում բանակցություններ կվարի մինչեւ ապրիլի 29-ը ներառյալ: Նրան ուղեկցող պատվիրակության կազմում ուշագրավ է պաշտպանության նախարար Վաղարշակ Հարությունյանի մասնակցությունը: Մոսկվա մեկնելու պատճառով Արամ Սարգսյանը հետաձգեց մինչ այդ նախատեսված իր այցերը:

Անդրադառնալով իր այցի հիմնական նպատակին՝ Արամ Սարգսյանը խորհրդարանում երեկ հայտարարեց. «Կան տնտեսական բազմաթիվ խնդիրներ, մեր պրոբլեմն ավելի բարդացավ էներգետիկ բաշխիչ ցանցերը չվճարելու հետ կապված: Այսինքն՝ կա գումարներ հայթայթելու, միջպետական պարտքերը կարգավորելու խնդիր»: Քաղաքական շրջանակների մեկնաբանությամբ, սակայն, Ռուսաստանում անխուսափելիորեն քննարկվելու են նաեւ քաղաքական խնդիրներ: Մոսկվա մեկնելուց առաջ Արամ Սարգսյանը խորհրդարանում իր հենարանը հանդիսացող «Միասնություն» խմբակցության եւ «Կայունություն» խմբի հետ տեւական բանակցություններ է վարել:

Ն. Դ.

«ԻՏԵՌԱ»-ն գազ է տալիս

ՄՈՍԿՎԱ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: «ԻՏԵՌԱ» միջազգային ծեռնարկությունների խումբը լրիվ ծավալով վերականգնել է բնական գազի առաքումը Հայաստան: Հայաստանի էներգետիկայի նախարար Դավիթ Զադոյանի եւ «ԻՏԵՌԱ-ի» նախագահ Իգոր Մակարովի միջեւ Մոսկվայում կայացած բանակցությունների ժամանակ համաձայնեցվել են բնական վառելիքի ծեռքբերման դիմաց Հայաստանի ունեցած պարտքի մարման մեխանիզմները եւ ժամկետները: Ամսվա սկզբում «ԻՏԵՌԱ-ն» կիսով չափ կրճատել էր Հայաստան գազի առաքման ծավալը:

Ողջակիզման հիշատակության Երուսաղեմի խորհուրդը ողջունել է նախարարի հայտարարությունը

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Ըստ «Ասոշիեյթեդ պրես» գործակալության, Ողջակիզման հիշատակության Երուսաղեմի խորհուրդը ողջունել է Իսրայելի կրթության նախարար Յոսի Սարիդի՝ հայոց ցեղասպանության պատմությունը ուսումնական ծրագրերում ընդգրկելու վերաբերյալ հայտարարությունը՝ նշելով, որ հայերի տառապանքների մասին դասավանդումը միայն կարող է նպաստել երկրորդ աշխարհամարտի տարիներին հրեաների նկատմամբ գործադրված դաժանությունների վերաբերյալ ուսուցման արդյունավետությանը: Սարիդը Իսրայելի ռադիոյով ասել է, թե ինքն արտահայտել է միայն իր անձնական կարծիքը, եւ դա չի կարող վնասել իսրայելա-թուրքական հարաբերություններին:

BBC-ի հաղորդմամբ, Թուրքիայի կառավարությունը հանդես է եկել բողոքի նոտայով՝ Իսրայելի կրթության նախարար Սարիդի հայոց ցեղասպանության առարկան Իսրայելի հանրակրթական ծրագրերում ընդգրկելու կապակցությամբ:

Գարնանային զորակոչ եւ զորացրում

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն ապրիլի 26-ին հրամանագիր է ստորագրել 2000 թվականի գարնանային զորակոչ անցկացնելու եւ զորացրում կատարելու մասին:

Հրամանագրի համաձայն, 2000 թվականի ապրիլ-հունիս ամիսներին կանցկացվի ՀՀ արական սեռի այն քաղաքացիների ժամկետային զինվորական ծառայության գարնանային զորակոչ, որոնց 18 տարին լրանում է մինչեւ զորակոչի օրը, ինչպես նաեւ այն քաղաքացիների, որոնք կորցրել են նախկինում ստացած ժամկետային զինվորական ծառայությունից տարկետման իրավունքը:

2000 թվականի ապրիլ-հունիս ամիսներին կզորացրվեն սահմանված ժամկետում ժամկետային զինվորական ծառայությունն անցած զինծառայողները:

ՀՀ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՄԱՄԼՈ ԳՐԱՍԵՆՅԱԿ

ՇՈՒԿԱ

Դանդաղ գործող ական՝ ընդդեմ ասվերային շրջանառության

Մայիսի 1-ից արգելվելու է հին դրոշմանիշներով ապրանքների վաճառքը՝ արտադրողների համար, իսկ հուլիսի 1-ից՝ ներկրողների

Գների բարձրացում չի լինի, հավաստիացնում է պետեկամուտների նախարարությունը

ԳԱՅԱՆԵ ՄՈՒՔՈՅԱՆ

ՀՀ պետեկամուտների նախարարությունը երեկ մեկ անգամ եւս հանդես եկավ նախազգուշական հայտարարությամբ, ըստ որի մայիսի մեկից արգելվելու է հին դրոշմանիշներով տեղական արտադրության ծխախոտի ու ալկոհոլային խմիչքների վաճառքը, իսկ հուլիսի 1-ից՝ նաեւ ներկրված ապրանքների վաճառքը: Այս որոշման նպատակը, նախարարության հավաստմամբ, շուկայում առկա ասվերային շրջանառությանը հիմնովին հարվածելն է: Խոսքը հիմնականում վերաբերում է, իհարկե, ոչ այնքան ծխախոտին, որքան ալկոհոլային խմիչքներին. ինչպես հայտնի է, հայաստանյան շուկան ողողված է տեղական ու ներմուծված բազմաթիվ ու բազմատեսակ, երբեմն՝ անորոշ ծագման, խմիչքատեսակներով, ու ոչ մեկի, նույն նախարարության համար նույնպես գաղտնիք չէ, որ առկա է զգալի ասվերային շրջանառություն, կեղծ դրոշմանիշներով ապրանքների իրացում եւ այլն:

Փաստորեն ենթադրվում է, որ նոր դրոշմանիշերի համակարգի ներդրումը թույլ կտա արքագրումներ կատարել շուկայում ու, ինչպես հավաստիացրեց նախարարության ենթակցիզային ապրանքների շրջանառության հսկողության բաժնի պետ Գարիկ Կիրակոսյանը, վերջնանպատակը լինելու է ամբողջ շրջանառությունը հարկային դաշտ բերելը: Նրա կարծիքով այս որոշման համար անհանգստանալու կարիք չունեն օրինական աշխատող տնտեսվարողները, անհանգստանալու կարիք ունեն առաջին հերթին անօրինական աշխատողները: «Եթե անգամ որոշումը հետաձգվեր 10 ամիս կամ 10 տարի, միեւնույնն է, հին դրոշմանիշներով ապրանքները շուկայից չէին պակասի», անկեղծորեն խոստովանեց նա:

Տես ♦ էջ 3

... Դեռ ավելին

էջ 4 ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

«Քանի որ նախագահն «արհամարհում է խորհրդարանը, խորհրդարանն էլ նրան անվստահություն» է հայտնում: Սա սահմանադրական նորմ չէ»: Կարդացեք Ռաֆիկ Հովհաննիսյանի հոդվածը:

էջ 5 ՀԱՐՑԱԶՐՈՒՅՑ

«Աշխարհում 400 խանութ եւ 1000 ներկայացուցչություն ունեցող ֆրանսահայ գործարար Ալեն Մանուկյանը ցանկանում է ներդրում կատարել Հայաստանում, բայց... »: Արմինե Ազիզյանի հարցազրույցը:

էջ 6 ԳՐԱԽՈՍՈՒԹՅՈՒՆ

Արման Ամիրյանի նոր գիրքը՝ «Դոկտոր, դու՞ք հետախո՞ւյզ եք»: Սերգեյ Գալոյանի նյութը:

ընթացիկ

(Սկիզբը էջ 1)

Հրաժարականի ուրվականը խարխափում էր խորհրդարանում. քաղաքական մեծամասնությունը խիզախություն չուներ խոստովանելու, որ իրենք կնախաձեռնեն արտահերթ նիստ՝ Սահմանադրության 57-րդ հոդվածի համապատասխան նախագահի պաշտոնանկության գործծեց. «Եթե խորհրդարան-ԱԺ-ում արմատական մեծամասնություն ունեցող խմբակցությունը՝ «Միասնությունը», նման հարց չի դնում՝ թողնելով, որ Կոմկուսը կամ անհաս պատգամավոր դա իրագործի, կարծում եմ՝ սխալ է»: Հայկոմկուսը միգամած արտահայտություններով խուսափեց ուղղակի պատասխախմբակցությունը համամիտ էր իր փոքրամասնություն կազմող գործընկերների հետ՝ քանի չկան հիմքեր, վերջնական գնահատական տալը լուրջ չէ: Խորհրդարանում փոքրամասնություն կազմող կուսակցությունների դիրքորոշումը գնալով որոշակիանում է՝ այս ճգնաժամը գցել Ռ. Քոչարյանի եւ

Նախագահի մարտահրավերը մնաց օդում

ծրնթացը սկսելու: Անդրանիկ Մարգարյանը միայն հավաստեց, որ ամենայն հավանականությամբ իրենք կդիմեն Սահմանադրական դատարան, որպեսզի վերջնականապես պարզեն ապրիլի 25-ին Ռ. Քոչարյանի կողմից զինդատախազ Գագիկ Ջհանգիրյանին տրված կարգադրության հակասահմանադրականությունը. «Մենք գնահատում ենք, որ նախագահը սխալ էր, նա իր լիազորությունները գերազանցեց՝ սահմանափակելով ԱԺ-ի լիազորությունները: Այն հոդվածները, որոնք նշված էին կարգադրության մեջ, մեր կարծիքով, նրան թույլ չէին տալիս խորհրդարանական լսումները կասեցնելը»: Այսօր «Միասնություն» խմբակցությունը «Կայունության» հետ դարձյալ նիստ կգումարի:

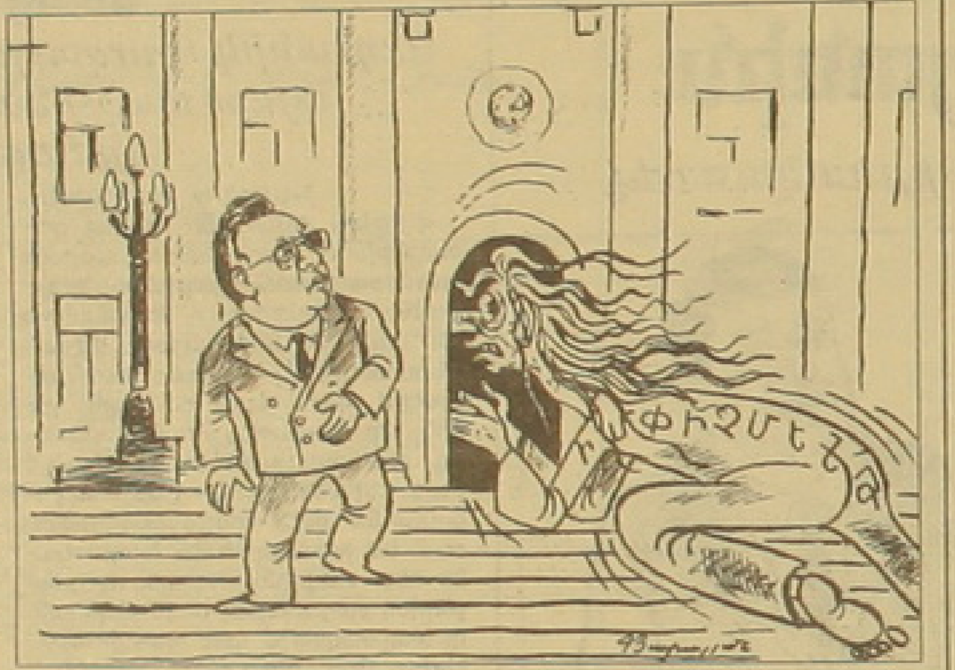

Բոլոր քայլերը տանում են դեպի ԱԺ Կոմկուսի խմբակցությո՞ւն

«Ես իրավիճակի ելքի մասին որեւէ ասելու բան չունեմ, խնդիրը ԱԺ-ն է, ԱԺ-ն ինքը կարող է պատասխանել», լրագրողներին հավաստիացրեց վարչապետ Արամ Սարգսյանը՝ խորհրդարանում իր գտնվելը պատճառաբանելով այսօր Մոսկվա մեկնելուց առաջ պատգամավորների հետ խորհրդակցություններ անցկացնելու հանգամանքով: «Միասնության» ղեկավար Անդրանիկ Մարգարյանը միայն մեկ ուշագրավ բացահայտում կատարեց. «Եթե ուրիշ կուսակցություններ նախագահի պաշտոնանկության գործն անում են, մենք իրավունք չունենք նրանց խանգարելու: Երեկ լսումների ժամանակ որոշ կուսակցություններ՝ Կոմկուսը, ԱԺՄ-ից Արշակ Սադոյանը դրա մասին խոսեցին»: Կրակից ուրիշի ձեռքով շագանակներ հանելը գայթակղիչ է: Արշակ Սադոյանն ի պատասխան ընդգծեց:

«Օրինաց երկիրը» եւ ՀՅԴ-ն կենտրոնամետ դիրքորոշում ունեն: ՀՅԴ ԳՄ ներկայացուցիչ Արմեն Ռուստամյանը հայտարարեց. «Երբ իմփիչմենթի գործընթացը կսկսվի, օրինական կարգով մեզ կներկայացվեն հիմնավորումները, նոր պարզ կդառնա նախագահի պաշտոնանկության հիմք կա՞, թե՞ ոչ: Իմ կարծիքով (խմբակցությունը դեռեւս չի քննարկել այս խնդիրը) նման հիմքեր չկան: Սա շատ լուրջ հարց է, եւ չի կարելի օդի վրա որոշումներ կայացնել»: «Օրինաց երկրի» նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը միանշանակ էր՝ «Սահմանադրության 57-րդ հոդվածով նախագահը կարող է պաշտոնանկ արվել պետական դավաճանության կամ այլ ծանր հանցագործության համար: Երբ ԱԺ-ում կբերեն Ռոբերտ Քոչարյանի կողմից դավաճանություն կամ այլ ծանր հանցագործություն կատարելու հիմքերը, այդ ժամանակ էլ մենք կքննարկենք եւ կորոշենք»:

«Իրավունք եւ միաբանություն» «Միասնության» խնդիրն է եւ հիշեցնում է մնջախաղի թատրոն, ուր ամեն ինչ անորոշ է: Արթուր Բաղդասարյանն անկեղծ էր. «Ինձ համար անհասկանալի էր, ինչո՞ւ չորեքշաբթի հապճեպ կազմակերպվեցին լսումները, չէ՞ որ ամեն ինչ կարելի էր նախապատրաստել եւ այսօր նախաձեռնել լսումները: Մեր խմբակցության համար անբացատրելի մնաց նաեւ նախագահի քայլը: Երկու կողմի հայտարարություններում էլ խոսք է գնում քաղաքական շահարկումների մասին, բայց ո՞վ է ո՞ւմ շահարկում»: Հայաստանում բոլոր իշխանափոխությունները նախաձեռնվում են ետնաբեմում՝ պալատական խարդավանքների եւ թերասացությունների մթնոլորտում:

Անկախ պատգամավոր Մանուկ Գասպարյանը առավել խիստ էր. «Սա աբսուրդի թատրոն է: Նախագահը ոչ մի դավաճանություն չի արել, անաշխատունակ չէ, եւ ԱԺ-ն ոչ մի իրավունք չունի պաշտոնանկություն սկսելու»:

Խորհրդարանական կարծիքներ Գագիկ Ջհանգիրյանի հրաժարականի մերժման մասին

Հոկտեմբերի 27-ի նախաքննության քննչական խումբը ղեկավարող զինդատախազ Գագիկ Ջհանգիրյանի հրաժարականի մերժումը այսօրվա հայաստանյան իրականության միակ հարցն է, որ համախմբում է ե՛ւ նախագահ Ռ. Քոչարյանին, ե՛ւ վարչապետ Արամ Սարգսյանին, ե՛ւ ԱԺ-ին. հազվագյուտ համերաշխությամբ բոլորը դեմ էին: «Ճիշտն ասած, ինձ համար անհասկանալի էր Ջհանգիրյանի հրաժարականը, բայց քանի որ հարցը բարձրացվել էր եւ այդքան սրվել, ապա երեւի թե Ջհանգիրյանն իրավասու էր ինքնուրույն որոշում կայացնելու, եւ ես կարծում եմ, որ Ջհանգիրյանը շատ ճիշտ քայլ կատարեց, բայց ես անձամբ դեմ եմ Ջհանգիրյանի հրաժարականին», հայտարարեց Արամ Սարգսյանը խորհրդարանում՝ Մոսկվա մեկնելուց առաջ:

ՀՅԴ խմբակցության անունից Արմեն Ռուստամյանը պնդեց. «Գագիկ Ջհանգիրյանն ամենաքաջատեղյակն է այդ գործում, եւ կարծում եմ՝ ճիշտ կլինի, որ նա շարունակի, վերջացնի այդ գործը: Հակառակ դեպքում ի՞նչ տեղի կունենա, կգա նոր մեկը, որը ստիպված կլինի գործը նորից սկսել, նորից կասկածներ կծագեն նորի հանդեպ, եւ այսպես անվերջ պրոցես կձգվի: Ցավոք, անվստահության մթնոլորտ բոլոր կողմերից էլ կա: Երկուստեք մենք անվստահություն ենք սերմանում մեկս մյուսի նկատմամբ, եւ դա շատ վատ է: Վեց ամիս է անցել հանցագործությունից հետո, գործը վաղուց պետք է լուրջ հանգուցալուծման հասներ: Ինչո՞ւ չի կարողանում պրն Ջհանգիրյանը, սա է հարցը: Եթե նրա վրա ճնշում կա, որը խոչընդոտում է գործի բացահայտմանը, ապա դա լուրջ մեղադրանք է եւ հստակ պետք է ներկայացվի՝ ո՞վ է ճնշում, ապացուցենք, եւ մենք էլ իմանանք մեր անելիքը: Անորոշ արտահայտություններով նման լուրջ խնդիրներ լուծել հնարավոր չէ»:

Անկախ պատգամավոր Մանուկ Գասպարյանն կտրուկ էր. «Նախագահը պետք է շատ խիստ հանձնարարի Գագիկ Ջհանգիրյանին գործը հասցնել եւ բերել դատարան, թող նա ավարտի նախաքննությունը, հանձնի դատարանին եւ ապա հրաժարական տա: Ինչպե՞ս կարելի է յոթ ամիս աշխատելուց հետո հրաժարական տալ, չէ՞ որ դատավարությունը կձգեն տարիներով»:

«Միասնության» ղեկավար Անդրանիկ Մարգարյանը դիվանագիտորեն հավաստիացրեց. «Մեր խնդիրն է ապահովել հոկտեմբերի 27-ի նախաքննության օբյեկտիվ ընթացքը, թե ո՞վ կլինի ղեկավարը քննչական խմբի, էական չէ: Գագիկ Ջհանգիրյանի եւ նախագահի խնդիրն է պարզել, որքանով է՝ ճիշտ հրաժարականը հենց այս պահին»:

«Օրինաց երկրի» նախագահ Արթուր Բաղդասարյանը համակարծիք էր. «Գագիկ Ջհանգիրյանը պետք է շարունակի պաշտոնավարել, որովհետեւ նա նախաքննության ինֆորմացիայի հիմնական կրողն է, իսկ իշխանության բոլոր թեւերը պետք է ապահովեն նախաքննության բացահայտման համար անհրաժեշտ պայմաններ: Հոկտեմբերի 27-ի գործի բացահայտումը պետական խնդիր է»:

«Իրավունք եւ միաբանություն» խմբակցությունը, ինչպես նաեւ ԱԺՄ-ն այս պահին սխալ են համարում նախաքննության խմբի ղեկավարի փոփոխությունը: Ով խաչը ստանձնել է, նա էլ պետք է բարձրանա այդ խաչն ուսին դեպի Գողգոթա, տվյալ դեպքում՝ դատարան, որը վերջին ատյանն է, ուր նախաքննության մեղադրանքները կարող են հաստատվել կամ հերքվել հոկտեմբերի նախաքննությունը դրդողների, աջակցողների եւ ծրագրողների մասով, քանզի պարզ կատարողները՝ Նաիրի Հունանյանի գլխավորությամբ ի սկզբանե հայտնի են:

Ն. Գ.

ԱՐՁԱԳԱՆՔ

Կիրառումից հանվեց «Բարեւ, ես եմ» դպրոցական ձեռնարկը

ՀՀ կրթության եւ գիտության նախարարությունն «Ազգին» գրած նամակով տեղեկացնում է, որ նախարարությունում քննարկելով մեր թերթի ապրիլի 19-ի համարում տպագրված «Զգո՞ւյշ, թույն է» վերնագրով հոդվածը եւ «ընդունելով, որ հոդվածագիր Գեւորգ Յազըճյանի նկատած վրիպումներն իրոք տարակերպ մեկնաբանությունների տեղիք կարող են տալ», նախարար Էդվարդ Ղազարյանը կասեցրել է «Բարեւ, ես եմ» գրքի փորձնական կիրառումը դպրոցներում:

Վերջում նախարարությունն իր երախտագիտությունն է հայտնել «Ազգին»՝ «կրթության ոլորտի նկատմամբ ուշադրության եւ անկողմնակալ վերաբերմունքի համար»:

Իր հերթին «Ազգը» երախտագիտություն է հայտնում նախարարությանը՝ նման ուշադիր եւ անմիջական արձագանքի համար: Ամեն օր չէ, մեղմ ասած, որ մեր գերատեսչությունները նման դրական զգայնություն են հանդես բերում մամուլում եղած հրապարակումների նկատմամբ:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Տոնախմբություն կենդանաբանական այգում

ԵՐԵՎԱՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Երեւանի կենդանաբանական այգու բացման օրը՝ մայիսի 1-ին, քաղաքապետարանի մշակույթի, երիտասարդության հարցերի եւ սպորտի վարչության նախաձեռնությամբ մանուկների համար մեծ տոնախմբություն կկազմակերպվի: Կներկայացվի Պատանի հանդիսատեսի թատրոնի դերասանների պատրաստած մանկական «Հեքիաթների աշխարհում» շոու-ծրագիրը. երեխաները հնարավորություն կունենան ոչ միայն դիտել, այլեւ մասնակցել տոնախմբությանը, երգել ու պարել տարբեր հեքիաթային հերոսների հետ: Շոու-ծրագիրը կներկայացվի նաեւ մայիսի 5-ին, 6-ին եւ 7-ին: Այն կսկսվի առավոտյան ժամը 11-ին, օրական կանցկացվի յոթ սեանս:

Լույս տեսավ «Ֆերմեր» շաբաթաթերթի առաջին համարը

ՏԱՎՈՒՇ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: ԱՄՆ գյուղդեպարտամենտի մարկետինգի աջակցության ծրագրի օգնությամբ Տավուշի գյուղատնտեսության աջակցության մարզային կենտրոնը հրատարակում է «Ֆերմեր» շաբաթաթերթը: 4 էջանոց շաբաթաթերթի առաջին համարը տպագրվել է 3000 տպաքանակով: Թերթը մասնագիտական տեղեկատվություն է հաղորդում գյուղացիական տնտեսություններին, խորհուրդներ տալիս երկրագործության, անասնապահության եւ մեղվաբուծության վերաբերյալ:

ՀՀ նախագահը «չհանդուրժեց» Գագիկ Ջհանգիրյանին

(Սկիզբը էջ 1)

Իրականում, սա ձախողված քննության պատասխանատվությունից ազատվելու ամենահարմար առիթն էր, որը չընձեռվեց նրան:

Գ. Ջհանգիրյանն ու նրա կողմնակիցները երկրորդ անգամ են ՀՀ նախագահին ու նրա շրջապատին մեղադրում նախաքննությանը խոչընդոտելու մեջ: Առաջին մեղադրանքը հնչեց, երբ փաստաբանները տրամագծորեն հակառակ կարծիք արտահայտեցին քննության ընթացքի վերաբերյալ դրանով Ջհանգիրյանին զրկելով քննության վերաբերյալ ունեցած միակարծության մենաշնորհից: Երկրորդ մեղադրանքն այն էր, որ նախագահի ճնշման տակ դատարանը Ալեքսան Հարությունյանին ազատեց կալանքից: Քանի որ անսպասելի չէ, գուցեեւ անխուսափելի է դառնում Հարություն Հարությունյանին, նաեւ Մուշեղ Մովսիսյանին կալանքից ազատելը, Գ. Ջհանգիրյանին ոչինչ չէր մնում անելու, քան «խոչընդոտելու» անվան տակ հրաժարվել ձախողված քննությունից, որն ապագայի հեռանկարներ չի բացում նրա համար: Մեր ունեցած տեղեկություններով, վերջին անգամ հանրապետական դատախազությունից քննչական խմբում ընդգրկված քննիչները թերահավատությամբ են վերաբերվել նյութում հիշատակված երեք անձանց վերաբերյալ ձեռք բերված ապացույցներին եւ առաջարկել են նրանց մասով կարճել քրեական գործը:

Այդ դեպքում կալանքի տակ է մնում ահաբեկչությունն իրագործողների եւ օժանդակողների խումբը, ինչպես նաեւ անփութության մեջ մեղադրվող ոստիկանները: Նրանք, համենայնդեպս մնում են այս գործի «բռունցքը», բայց ոչ «բազուկը», որի գոյությանը շատ հավատում է պրն Ջհանգիրյանը, բայց որին չհաջողվեց հայտնաբերել քննության յոթ ամիսների ընթացքում: Այնուամենայնիվ, իր վերջին մարտի 10-ի մամուլի ասուլիսում Գ. Ջհանգիրյանը հայտարարեց, որ 1-2 ամսվա ընթացքում կավարտի գործի քննությունը: Բայց չէ՞ որ քննչական խմբի ղեկավարը դեռեւս չի հայտնաբերել ահաբեկչական խմբին «ուղղորդող կամ աջակցող ուժերին», ինչո՞ւ էր շտապում վաղաժամ ավարտել նախաքննությունը, երբ իր տրամադրության տակ դեռեւս վեց ամիս ուներ: Միաժամանակ, իր արտահայտած այդ մտքով պարզ էր դառնում, որ Ջհանգիրյանն իրականում Ա. Հարությունյանին, Հ. Հարությունյանին ու Մ. Մովսիսյանին չի համարում դրդիչ ու աջակցող, չնայած այդ հիմքով է կալանավորել: Սկզբից եւեթ պարզ էր, որ հոկտեմբերի 27-ի գործի քննությունը իրավական հարթությունում չի ընթանում, այն քաղաքական դաշտում դիրքեր ամրապնդելու միջոց էր, որի համար տարվող պայքարն իր կիզակետին հասավ Ա. Հարությունյանին կալանավորելով եւ ավարտվեց նրան կալանքից ազատելով: Ձախողված քաղաքական պայքարին Գ. Ջհանգիրյանը փորձեց վերջակետ դնել «դուռը շրխկացնելով»՝ իր հրաժարականով, սակայն ՀՀ նախագահը խոսքի տերը եղավ՝ վերջին հեռուստաելույթում ասելով՝ չի հանդուրժելու Ջհանգիրյանին: «Չհանդուրժելու» լավագույն տարբերակը հրաժարականը չընդունելն էր եւ Գ. Ջհանգիրյանին ոչինչ այլեւս չի մնում անելու, քան գործի քննությունը իրավական դաշտ տեղափոխելը:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակության Թ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ՝
«Ազգ» թերթի հիմնադիր խորհուրդ
Երեւան 375010, Հանրապետության 47
Ֆաքս 562863, AT&T (3742) 151065,
e-mail INTERNET: azg2@arminco.com
Գլխավոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրեն
ՀՐԱՅՐ ԶՕՐԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգչային ծառայություն / 562941
Apple Macintosh
համակարգչային շարվածք «Ազգ» թերթի
Յղումը «Ազգին» պարտադիր է
Նյութերը չեն գրախոսվում ու չեն վերադարձվում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.,
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

– Անշուշտ, մենք հավակնություններ չունենք փերի լինելու, չունենք կախարդական փայտիկ եւ ոչնչով չփոխեցինք Հայաստանի տնտեսական վիճակը հինգ օրերի մեր հանդիպումներով: Վիճակը նույնն է. ներդնողները Հայաստան գալ չեն ցանկանում: Այս առումով շրջափակմական պայմանագրով չնախատեսված կետեր:

Սա վատ օրինակ է ու վատ ազդեցությունն անշուշտ կունենա ֆրանսիացի, ընդհանրապես արտերկրի ներդնողների վրա, որոնք միշտ կունենան Հայաստանում ինչ-որ բան ձեռնարկել: Բայց, բացի հիշատակածս պատճառներից, Հայաստանի տնտե-

ղել ՀՀ նախագահի, վարչապետի, ԱԳ նախարարի հետ:

– Մենք հետաքրքրված ենք կարգավորման գործընթացի առաջընթացով: Մենք Հայաստանի իշխանությունների կողքին ենք՝ լսողի դերում, բայց մեր՝ ֆրանսիացիներիս գործը չէ այստեղ՝ արտերկրում, թեկուզ բարեկամ երկրում, հանդես գալ կոնկ-

հնարավորությունների առաջիկա հունիսին:

– Այդ հարցն այստեղ շատ արծարծվեց հինգ օրերի ընթացքում: Ամենատարբեր մարդիկ մեզ հավաստում էին, որ Հայաստանին ներկայացվող բոլոր պահանջներն արդեն իսկ բավարարված են: Անդամակցության խնդիրը հունիսին պիտի քննարկվի

Հայաստանի անդամակցությունը Եվրախորհրդին Ադրբեջանից անկախ քի՞չ հնարավոր է

Հարցազրույց Ֆրանսիայի ԱԺ պատգամավոր Ժան-Պոլ Բրեի հետ

«Մենք հինգ օր անցկացրինք Հայաստանում եւ, որ շատ կարեւոր էր, Երեւանից զատ այցելեցինք նաեւ ուրիշ շրջաններ», այսպես վերջին օրը նշեց Ֆրանսիայի ԱԺ-ի Ֆրանսիա-Հայաստան բարեկամության պատգամավորական խմբի նախագահ Ժան-Պոլ Բրեն: Ֆրանսիայի խորհրդարանականներն այստեղ շոշափում էին հատկապես էներգետիկ ոլորտին առնչվող հարցեր, գործընկերության տարբերակներ: Քննարկվել են նաեւ Ղարաբաղի հակամարտության կարգավորման, Հայաստանի Եվրախորհրդին անդամակցելու խնդիրները: Այս քննարկումներն «Ազգին» մանրամասնում է պրն Ժան-Պոլ Բրեն:

նը գումարվեցին նաեւ հոկտեմբերի 27-ի ողբերգական դեպքերը, որոնք արտաքին աշխարհում ստեղծեցին Հայաստանի անկայուն նկարագիր: Իսկ այնտեղ, որտեղ անկայունություն կա, ներդնողները վարանում են որեւէ բան նախաձեռնել:

Այնուամենայնիվ, մենք փորձեցինք համոզել ՀՀ պաշտոնյաներին, եւ նրանք համամիտ էին մեզ հետ, որ ներդրումներ ակնկալելուց առաջ նախ պիտի ստեղծել պարզության, թափանցիկության պայմաններ:

Քաղաքական իրավիճակը ձեր երկրում այնպիսին է, ինչպիսին որ է, բոլորն էլ այս առումով կայունություն են ուզում, բայց վերջինիս հաստատումը ժամանակ է պահանջում: Իրերի ընթացքն անհնար է արագացնել, ու քաղաքական իրավիճակում կայունություն ունենալու համար պիտի սպասել: Բայց կան ոլորտներ, որոնք կարելի է բարեկարգել, որոնցում կարելի է առաջընթացի հասնել: Մի օրինակ բերեմ առանց ներդնողի անունը նշելու:

Մի ֆրանսիացի ներդնող Հայաստանի հարավում հիդրոէլեկտրակայան է տեղադրում: Հիմա ներդնողը պիտի կարողանա աշխատեցնել ու վաճառել էլեկտրաէներգիան: Մինչեւ վաճառքի պահը ներդրումն իրականացվել է առանց որեւէ խոչընդոտի, բայց բախվել է տեղական իշխանություններին, որոնք ասում են, թե տվյալ պահին այդ էլեկտրաէներգիայի կարիքն այնքան էլ չունեն, կամ չեն կարող վճարել: Փաստորեն մի իրավիճակ է, երբ ներդնողը ներդրումն իրականացնելուց հետո հայտնվում է բյուրոկրատական քաշքշուկների թակարդում, որը չի համապատասխանում շուկայական օրենքներին, եւ նրան ներկայացվում են սկզբնա-

29 մայիս. 1998թ., Ժան-Պոլ Բրեն Ֆրանսիայի Ազգային ժողովում ելույթ ունենալիս

սության այսօրվա վիճակը պայմանավորված է նաեւ Ղարաբաղի խնդրով, սահմաններում կայունության, խաղաղ տարածաշրջանում խաղաղ պետություն լինելու հիմնահարցերով, երբ տնտեսական փոխհարաբերություններ կլինեն Թուրքիայի, Ադրբեջանի հետ:

– **Ղարաբաղյան հակամարտության կարգավորման հարցի շուրջ կոնկրետ ի՞նչ քննարկումներ են ե-**

րես առաջարկություններով: Կարող եմ ասել միայն, որ Ֆրանսիան ու այստեղ ժամանած ֆրանսիացի խորհրդարանականները շատ կամենում են հակամարտության դիվանագիտական կարգավորում տեսնել եւ որքան հնարավոր է շուտ՝ թեկուզ վերոհիշյալ տնտեսական դրդապատճառները հաշվի առնելով:

– **Ինչպե՞ս էք գնահատում Եվրախորհուրդ մտնելու Հայաստանի**

Եվրախորհրդի կողմից, հոկտեմբերին, եթե չեմ սխալվում, եվրոպական հանձնաժողովի: Օբյեկտիվորեն նայելիս, Հայաստանն ընդհանուր առմամբ բավարարում է բոլոր առաջադրված պայմանները: Բայց այստեղ մի ուրիշ խնդիր կա: Խոսքս Եվրախորհրդի՝ Հայաստանի եւ Ադրբեջանի միաժամանակյա անդամակցությունը քննարկելու մասին է: Անշուշտ, եթե Հայաստանը համապատասխանում է առաջադրված պայմաններին, Ադրբեջանը՝ ոչ, կարելի է պատկերացնել Հայաստանի առանձին անդամակցությունը: Բայց մյուս կողմից էլ Ղարաբաղի հարցը թողնում է իր ազդեցությունը, եւ ես էլ կարծում եմ, որ լավ կլիներ, եթե ձեր երկու երկրների անդամակցության խնդիրը միաժամանակ լուծվեր: Այնպես որ, այնուամենայնիվ, Եվրախորհրդին Հայաստանի անդամակցության հարցը վտանգ ունի քննարկվելու Ադրբեջանի հետ միաժամանակ ընդունվելու տեսանկյունից:

– **Ֆրանսիայի Սենատը երկու անգամ մերժեց ճանաչել Հայոց ցեղասպանությունը, մինչդեռ ԱԺ-ն ճանաչել էր 2 տարի առաջ:**

– Հուսով եմ, որ այնուամենայնիվ, Սենատը կճանաչի Ցեղասպանության փաստը: Այստեղ պարզապես առկա է Ֆրանսիայի նախագահի խիստ բացասական դիրքորոշումը: Վերջինս խիստ զուսպ, բնական վերաբերմունք ունի ցեղասպանությունն ընդունելու հանդեպ՝ Թուրքիայի հետ դիվանագիտական հարաբերություններով պայմանավորված: Ֆրանսիացիներն էլ շատ լավ տեսնում են այդ վերաբերմունքն, ու Սենատն էլ չկարողացավ շրջանցել:

Լ. Գ.

ՇՈՒԿԱ

Դանդաղ գործող ական...

Սկիզբը էջ 1

Հիշեցնենք, որ վերոհիշյալ որոշումն ընդունվել է դեռեւս անցյալ տարվա հոկտեմբերին, եւ պետք է կիրառման մեջ մտներ դեռ ապրիլի մեկից, սակայն կառավարության որոշմամբ հետաձգվեց մայիսի մեկը, ինչը, սակայն, վերջնաժամկետն է:

«Կբերի՞ վերոհիշյալ որոշումը գների բարձրացման» հարցին պրն Կիրակոսյանը միանշանակ պատասխանեց՝ ոչ, հիշեցնելով, որ ակցիզի մասին օրենքի համաձայն ակցիզային դրոշմանիշը գին չունի, չի մտնում ինքնարժեքի մեջ եւ դիտվում է որպես կանխավճար, որը գանձվում է ձեռնարկության կամ տնտեսվարող սուբյեկտի կողմից կանխատեսվող հարկից: Պրն Կիրակոսյանի կանխատեսումներով, թերեւս շուկայում դիտվի ճիշտ հակառակ երեւույթը՝ գների իջեցում, քանի որ դեռեւս կա հին դրոշմանիշներով ապրանքների քանակ եւ տնտեսվարողները պետք է հասցնեն դրանք արագորեն, մինչեւ նշված ժամկետները իրացնել: Այսօր արդեն շուկայում կարելի է հանդիպել օղու տեսակների, որոնք վաճառվում են զգալիորեն էժան գներով՝ մինչեւ 250 դրամով: Ըստ պրն Կիրակոսյանի, չդրոշմավորված ապրանքների իրացման խնդիրը շատ ավելի հեշտ է լուծել օրինապահների համար, որոնք ունենալով օրինական փաստաթղթեր կարող են «կատարել վերադրոշմավորում՝ իրենց մատակարարի հետ»:

Տեղեկացվեց, որ մինչեւ 20 հազար դրամի առանց նոր դրոշմավորման ապրանքի իրացում հայտնագործելու դեպքում տնտեսվարողին սպառնում է 50–100 հազ. դրամի տուգանք, 20–50 հազարի դեպքում՝ մինչեւ 1 տարի ազատազրկում կամ 0,5–1 մլն տուգանք, ավելիի դեպքում՝ ավելի մեծ պատիժ, մինչեւ 3 տարի ազատազրկում: Կարծիք հայտնվեց նաեւ, որ վերոհիշյալ որոշմամբ կանոնակարգվում է ոչ միայն ստվերային շրջանառությունը «անօրենների», այլ նույն «օրինապահների» մոտ: Խնդիրն այն է, որ նախկինում կար 4 տեսակի դրոշմանիշ, ինչը հաճախ թույլ էր տալիս տնտեսվարողին խուսանավել, ասենք, առավել էժան ապրանքատեսակի դրոշմանիշի տակ վաճառել թանկ ապրանքը: Նոր դրոշմանիշներով նշվում է ապրանքատեսակը, իսկ խմիչքի դեպքում՝ նույնիսկ լիտրաժը, ինչը պետք է որ հնարավորինս բացառի օրինախախտումները: Մի խոսքով, պետեկամուտների նախարարությունը տրամադրված է հաստատակամորեն, իսկ թե ինչքանո՞վ դրական կլինեն արդյունքները, կերեւա մայիսի մեկից հետո: Համենայն դեպս, համապատասխան բաժնի պետը խոստացավ եռամսյակի վերջում հետաքրքիր տվյալներ հրապարակել:

Հրաման տվողը մահացել է, իսկ ինձ թող գժանոց ուղարկեն

«Հայրենիքի դավաճաններին» գնդակահարում էին առանց դատավճռի

«Վահան Հարությունյանն ասաց՝ մի վախեցիր, դու մեղք չունես, հրաման ես կատարել, չեն բռնի, բայց եթե բռնեցին՝ ինձ վրա կվերցնեմ», ապրիլի 26-ին տեղի ունեցած դատական նիստում հայտնեց ամբաստանյալ Սահակ Բալյանը Կարեն Ռաֆայելյանին ու Արթուր Հովհաննիսյանին սպանելու պատմությունը վերաշարադրելիս: Ամբաստանյալ Բալյանը ՆԳՆ ներքին զորքերի նախկին հրամանատար Վահան Հարությունյանի մորաքրոջ որդին է եւ, որքան հասկանալի էր նրա ցուցմունքներից, դա նրա ամենամեծ առավելությունն է եղել ՆԶ վարչությունում հատուկ բաժնի տեսուչ աշխատելու համար: Երկու տղաներին գնդակահարելու պատմությունը նա ներկայացրեց այսպես. ՆԶ վարչության պետ Վահան Հարությունյանը բոլորին ասել է աշխատանքից չբացակայել, սակայն աշխատանքից հետո գնացել է տուն, խմել (նախաքննական ցուցմունքներում դրան ավելացրել է նաեւ՝ ծխել, որը դատարանում ընկալվեց թմրանյութ օգտագործելու առումով): Պատմեց, որ երեկոյան ժամը 21:00–22:00-ի ընթացքում, երբ տանը նստած շարունակում էր խմել, կանչել են վարչություն, Վ. Հարությունյանը զայրացել է՝ «ինչո՞ւ ես խմել», այլեւս չերեւաս, բայց 5 րոպե անց կանչել է՝ տե՛ս, Արծրուն Մարգարյանը քեզ ինչ է ասում:

ՆԶ փոխհրամանատար Արծրուն Մարգարյանը Սերգեյ Մխիթարյանի եւ մի քանի այլ անձանց հետ, որոնց ամբաստանյալը ներկայումս չի հիշում, Վահան Հարությունյանի հանգստյան սենյակում են եղել: «Արծրուն Մարգարյանն ասաց՝ դու պետք է կատարես հանձնարարությունը, ես էլ ասացի՝ կատարեմ, որ հրաման է», անկաշկանդ, ավելի ճիշտ պարզ ու հանգիստ տոնով հայտնեց ամբաստանյալը: Ա. Մարգարյանը վստահեցրել է, որ ընդամենը պետական հանձնարարություն է կատարում՝ գնդակահարելով երկու մարդու, որոնք հայրենիքի դավաճան են համարվում՝ ՀՀ նախագահի ու ՆԳ նախարարի վրա մահափորձ էին ուզում կատարել: Ի հավաստումն «պետական հանձնարարության», իրեն ցույց են տվել մի փաստաթուղթ՝ ասելով նախարարի կողմից կնիքով ու ստորագրությամբ վավերացված գնդակահարելու հրամանն է: Ամբաստանյալի ասելով, տեսողությունը վատ է եւ քանի որ հարբած էր ու վարչությունում էլ շարունակում էր խմել Ա. Մարգարյանի հետ, չկարողացավ կարդալ ու վստահեց փոխնախարարի ասածին: Պնդեց, թե առարկություն չէր կարող լինել, որովհետեւ, Ա. Մարգարյանի խոսքերով, «չկատարելու դեպքում բոլորս ենք դիակ»: Փոխհրամանատարը զգուշացրել է միայն, որ հետը գնացողներին չհայտնի, թե գնդակահարելու են տանում:

«Ես նրանց չեմ ճանաչել եւ նախապատմությանը ծանոթ չեմ: Աչքերը կապած էին ու երկուսին էլ գնդակահարեցի փոսի մոտ: Ես տղաներին ծածկեցի քարով ու հողով եւ գնացի վարչություն, Ա. Մարգարյանին ու Վ. Հարությունյանին հայտնեցի, որ հրամանը կատարել եմ: Մյուս օրը Վ. Հարությունյանը կանչեց ու ասաց՝ աշխատիր քիչ հիշել այդ մասին, պետական հրաման ես կատարել, անցավ գնաց: Ես երեկոյան գնացի նույն տեղը, բայց արդեն ձյուն էր եկել, եւ տեղը չերեւաց, այդտեղ շինարարություն էր գնում ու հետքերը կորել էին»:

Վահան Հարությունյանի դատապաշտպան Ռուբեն Բալաբանյանը, որը միաժամանակ Սահակ Բալյանի շահերի պաշտպանն է, իր հարցումներով վերջինիս ուղղորդում էր գնդակահարելու հանձնարարությունը վերագրել Արծրուն Մարգարյանին: Պաշտպանական այդ տակտիկան ամբաստանյալ Բալյանը բացատրում էր նրանով, որ նախաքննության ժամանակ Վ. Հարությունյանն արգելել էր Արծրունի անունը տալ: Դատապաշտպանը դատարանում շրջանառեց պատճենահանված, անթվագիր մի թուղթ, որը, նրա ասելով, իր պաշտպանյալ Բալյանը Արծրուն Մարգարյանին էր հասցեագրել 98 թ. հոկտեմբերին՝ նրանից պահանջելով օգնել իր ընտանիքին, որովհետեւ իր պատճառով է պատիժը կրում եւ անունն էլ չի տալիս: Գրությունով պահանջել էր գժանոց ուղարկել իրեն, թե չէ նրանց համար լավ չի լինի: Վահան Հարությունյանն իր հերթին հաստատեց, որ տեղյակ է եղել գրության մասին, Բալյանը դրանով սպառնում էր, որ Արծրունի անունը կտա: Ամբաստանյալը հաճախակի էր շփոթում եւ գնդակահարելու հրամանը մերթ վերագրում էր Վահան Հարությունյանին, մերթ՝ Արծրուն Մարգարյանին, որը ՆԶ նախկին հրամանատարը պատճառաբանեց այսպես. «Սահակի վրա դեռեւս զգացվում է անունները չտալու իմ ճնշումը»:

Դատապաշտպան Բալաբանյանն առաջարկեց այդ թուղթը կցել քր. գործին՝ տարակուսանքի մեջ դնելով դատավարության մասնակիցներին, բայց առավել զարմանալին այն էր, որ նրանք, այնուամենայնիվ, չառարկեցին: Առավել զարմանալի էր, որ ոչ ոք Բալաբանյանին չհարցրեց՝ իրենց ասելով գրությունն ուղղված է եղել Ա. Մարգարյանին, այդ դեպքում ինչո՞ւ է մնացել դատապաշտպանի մոտ եւ ներկայումս իբրեւ ապացույց է օգտագործում միանգամից երկու պաշտպանյալներին արդարացնելու համար: Նպատակն այս է՝ հնարավորինս մեղմել Վահան Հարությունյանի դերակատարությունը գնդակահարությունն իրականացնելու գործում եւ լուծել Սահակ Բալյանի անմեղսունակության հարցը՝ նրան գժանոց ուղարկելով: Իր հերթին ամբաստանյալ Բալյանը պաշտպանության տակ էր առնում բախտակիցներին՝ նախկին գործընկերներին, որոնք այս կամ այն կերպ մասնակից էին եղել երկու տղաների գնդակահարությանը: Սակայն այս դեպքում հակասություններ էին առաջանում նրա նախաքննական ու դատաքննական ցուցմունքների միջեւ: Պետական մեղադրողի առաջարկով հրապարակվեցին նախաքննական ցուցմունքները հակասությունները պարզաբանելու նպատակով: Ամբաստանյալը որոշեց դատարանում մեղքի ծանր բաժինը վերագրել հանգուցյալներին՝ Ա. Մարգարյանին ու քր. գործում հիշատակվող ոմն Էրիկի, որին նույնպես մահացած է համարում, բայց ոչ ճաղաշարի ետեւում գտնվող ամբաստանյալին: Պետական մեղադրողներից Գագիկ Ավետիսյանը նկատելով այդ միտումը, ասաց. «Մեռածներին վկայակոչելու սովորություն ունեք»:

ՍԱՌԱ ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

ԱԶԳ

ազգային

Ներքաղաքական զարգացումների ենթատեքստը

Երկրի օրապակաս Սահմանադրությունն այսօր դարձել է ներքաղաքական լարվածությունների աղբյուր: Ինչո՞ւ: Որովհետեւ ըստ Սահմանադրության՝ Ազգային ժողովը... քաղաքական մարմին չէ: Ասել է՝ զրկված է իրադարձությունների զարգացմանը քաղաքական գնահատական տալու, հայտարարություններով հանդես գալու, ի վերջո՝ հասարակական գործընթացներն ուղղորդելու իրավասությունից: Անհեթեթ է, բայց այդպես է: Այս առումով Հայաստանի խորհրդարանը, երեւի, աշխարհի պառլամենտների մեջ եզակի է իր... իրավազրկությամբ: Սահմանադրությամբ նույնիսկ նախատեսված չէ, թե ԱԺ-ն կարող է խորհրդարանական ունկնդրումներ կատարել, հաղորդումներ լսել այս կամ այն հարցի, առավել եւս՝ քրեական գործի ընթացքի մասին: Եվ այստեղ Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը, ապրիլի 25-ի կարգադրությամբ զինդատախազ Գագիկ Ջհանգիրյանին արգելելով հոկտեմբերի 27-ի գործի առթիվ հանդես գալ խորհրդարանական ունկնդրումներում, առաջնորդվել է Սահմանադրության տառին հավատարիմ լինելու սկզբունքով: Մանավանդ, նույն Սահմանադրությունը 103-րդ հոդվածով դատախազական համակարգի ցանկացած ներկայացուցչի համար չի նախատեսում ԱԺ ունկնդրումներում զեկուցմամբ կամ թեկուզ հաղորդմամբ հանդես գալու գործառույթ:

Այս պարագայում ապրիլի 25-ի խորհրդարանական ունկնդրումների ձախողումը գնահատել իբրեւ ԱԺ-ին Նախագահի կողմից նետված մարտահրավեր, էլ չխոսելով «արհամարհանքի» եւ այլ հուզական մեկնաբանությունների մասին, ճիշտ չէ: Պարզապես Նախագահը պատգամավորներին հարկադրում է իրենց գործունեությունը ծավալել սահմանադրական հարթության մեջ, եւ այստեղ պատգամավոր Աղասի Առաքելյանի հրապարակային հայտարարությունն «Արմենիա» հեռուստաընկերությամբ նույն օրվա ուշ երեկոյան, որ «ինքն իրեն ամենեւին արհամարհված չի զգում», տրամաբանական է:

Այդ դեպքում որտե՞ղ է թաղված «շան գլուխը»:

Խորհրդարանը միանգամայն բնականորեն փորձում է թոթափել սահմանադրական կապանքները եւ ստանձնել քաղաքական դերակատարություն: Ի վերջո, այս մարմնում ներկայացված են երկրի առավել ազդեցիկ քաղաքական կուսակցությունները: Անգամ անհատ պատգամավորները, ովքեր ԱԺ են մտել մեծամասնական ընտրակարգով, մեծ մասամբ այս կամ այն քաղաքական կուսակցության անդամ կամ համակիր են եւ նույնիսկ զուտ իբրեւ քաղաքացի չեն կարող չունենալ քաղաքական կողմնորոշումներ, համակրանքներ ու հակակրանքներ: Այս կարգի գերքաղաքականացված կազմից ակնկալել... քաղաքական «չեզոքություն» եւ միմիայն օրենսդրական աշխատանք կատարելու պատրաստակամություն՝ անիմաստ է: Այն էլ՝ քաղաքական լուրջ տարուբերումներով ալեկոծված պետության ներսում, ուր ամենավերջին արեւածաղիկ վաճառող տատիկն էլ է «քաղաքականացված»:

ԱԺ-ի քաղաքականացված լինելու ակնառու ապացույցը էներգետիկ 4 բաշխիչ ցանցերը 1998-2000 թթ. պետական գույքի մասնավորեցման ցուցակից հանելու գրեթե միաձայն ընդունված որոշումն էր: 20 օր առաջ նույն խորհրդարանը մերժել էր համանման առաջարկը, իսկ ապրիլի 25-ին 180 աստիճան շրջադարձ կատարեց: Ինչո՞ւ: Այս կերպ փորձեցին Ռոբերտ Քոչարյանի «հացին պղպեղ անել», որովհետեւ Նախագահը բազմիցս արտահայտել էր բաշխիչ ցանցերը սեփականաշնորհելու իր մտադրությունը: Այն բանից հետո, երբ Նախագահը մերժեց ՆԳ նախարար Հայկ Հարությունյանին պաշտոնանկ անելու վարչապետ Արամ Սարգսյանի առաջարկությունը, նրան դնելով անհարմար վիճակի մեջ, խորհրդարանական մեծամասնությունը այս կերպ փորձեց «ատամ» ցույց տալ եւ հանրության աչքում նույնքան անհարմար վիճակի մեջ դնել իրեն՝ Նախագահին: Սակայն հաշվարկը, կարծում եմ, այնքան էլ ճիշտ չէր: Բաշխիչ ցանցերը սեփականաշնորհելու առաջարկը ոչ այնքան Նախագահինն է, որքան՝ կառավարությանը: Որքան էլ խորհրդարանական մեծամասնությունը փորձում է բաշխիչ ցանցերը ցուցակից հանելու իր նոր որոշումը չներկայացնել իբրեւ կառավարության նկատմամբ անվստահության դրսեւորում, միեւնույնն է, ձեւականորեն դա հենց այդպես է: Այդ որոշմամբ վարչապետի քաղաքական հենարանը հանդիսացող խորհրդարանական մեծամասնությունը, ըստ իս, արջի ծառայություն մատուցեց նախ եւ առաջ իր պաշտպանած վարչապետին: Որովհետեւ եթե Նախագահին պատրվակ էր պետք կառավարությունը պաշտոնանկ անելու, ապա ԱԺ մեծամասնությունը սկուտեղի վրա մատուցեց այդ պատրվակը: Նախագահը, ցանկության դեպքում, կարող է հայտարարել, որ կառավարությունն այս պահին չի վայելում խորհրդարանական մեծամասնության աջակցությունը (չկարողացավ ԱԺ-ում պաշտպանել իր իսկ առաջարկը), հետեւաբար ինքն ազատ է նոր կառավարություն կազմելու:

Ինչ վերաբերում է Նախագահին անվստահություն հայտնելու մասին խորհրդարանական ընթացակարգ սկսելու առաջարկներին, որով ապրիլի 25-ի ձախողված ունկնդրումներում հանդես եկավ մասնավորապես կոմունիստ պատգամավոր Խորեն Սարգսյանը, ապա այդ հեռանկարը լուրջ համարել չի կարելի: Նախ, պրն Սարգսյանը միամտություն ունեցավ հրապարակավ հայտարարելու իր գլխավոր մտավախությունը՝ խորհրդարանը Նախագահի կողմից լուծարելու հնարավորությունը: Սա այնքան մերկապարանոց շահադիտության արտահայտություն էր, որ չի կարող հասարակության մեջ պաշտպանություն գտնել: Դառն է, բայց պիտի արձանագրել, որ հոկտեմբերի 27-ի ողբերգությունից եւ այնպիսի ականավոր դեմքերի զոհվելուց հետո, ինչպիսիք Կարեն Դեմիրճյանն ու Վազգեն Սարգսյանն էին, խորհրդարանն այլեւս ժողովրդի մեջ շատ ավելի քիչ «արժեք» ունի, քան մինչեւ ողբերգությունն էր: Երկրորդ՝ նույն գործող Սահմանադրությունը Նախագահին «անվստահություն» հայտնելու նորմ չի պարունակում (օրինակ՝ քանի որ Նախագահն «արհամարհում» է խորհրդարանը, խորհրդարանն էլ նրան «անվստահություն» է հայտնում): Սահմանադրության 57-րդ հոդվածը նախատեսում է սոսկ Նախագահի պաշտոնանկություն՝ «պետական դավաճանության կամ այլ ծանր հանցագործության համար»: Եվ այս դեպքում էլ ԱԺ-ն ձայների մեծամասնությամբ Նախագահին «պաշտոնանկ անելու հարցի մասին եզրակացություն ստանալու համար» պետք է դիմի սահմանադրական դատարան, հետո միայն, դրական պատասխան ստանալու պարագայում, ձայների երկու երրորդով պաշտոնանկության որոշում կայացնի:

Պարզ է, որ Նախագահին «անվստահություն» հայտնելու գործընթաց սկսելը անհեռանկար գործ է. լա՞վ, թե՞ վատ Նախագահ է, ժողովուրդը սիրո՞ւմ, թե՞ չի սիրում նրան, խորհրդարանը վստահո՞ւմ, թե՞ չի վստահում՝ նշանակություն չունի: Ակնհայտ է, որ Նախագահը պետական դավաճանության կամ այլ ծանր հանցագործության մեջ մեղադրվել չի կարող:

Եզրակացությո՞ւնը: Նախագահը, Ազգային ժողովը, կառավարությունը ճակատագրով դատապարտված են համատեղ գործելու, Սահմանադրությունը պահպանելու: Սահմանադրական նորմերից դուրս գալը կողմերից յուրաքանչյուրի եւ մեծ հաշվով՝ երկրի համար ճակատագրական կլինի:

Դե, իսկ Սահմանադրության ծուռն ու թերին տեսնելը, այդ փաստաթուղթը իրավական, ժողովրդավարական պետությանը վայել տեսքի բերելը մնում է օրվա խնդիրը: Բայց՝ չափազանց լուրջ ու պատասխանատու վերաբերմունք ցուցաբերելու՝ հապճեպ «լուծումներից» ձեռնպահ մնալու պարտադիր պայմանով:

ՌԱՖԻԿ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ

Ընտրությունները՝ ժողովրդավարության փորձաքար

Հարցազրույց ԼՂՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նախագահ Սերգեյ Դավթյանի հետ

– Պարոն Դավթյան, ի՞նչ էական տարբերություններ կան խորհրդարանական նախորդ՝ 1995 թ. ընտրությունների եւ 2000 թ. ընտրությունների կարգի մեջ:

– Տարբերություններ, անտարակույս, կան: Նախ, 1995 թ. ընտրությունների օրենքը թերի էր այն առումով, որ չէր ներառում առաջատար երկրներում մշակված օրենքների պահանջները: Նոր օրենքը ԱԺ-ում մշակվել է ինչպես ԱՊՀ, այնպես էլ Արեւմտյան Եվրոպայի երկրների փորձի հիման վրա, որի հիմնական պահանջը ժողովրդավարական սկզբունքների պահպանումն է: ԱԺ պատգամավորության թեկնածուների առաջադրման իրավունքը պատկանում է ԼՂՀ-ում գրանցված հասարակական ու քաղաքական կազմակերպություններին ու քաղաքացիներին:

Եթե նախորդ ընտրությունների ժամանակ զինծառայողներին հատկացված էր փակ ընտրական տեղամաս, ապա նոր օրենքի համաձայն եւ ԿԸՀ համապատասխան որոշմամբ զինծառայողները համահավասար կերպով ընդգրկվելու են քաղաքացիների հետ տվյալ ընտրատարածքի մեջ:

Նոր օրենքով ընտրություններին կմասնակցեն նաեւ կալանքի տակ գտնվող քաղաքացիները, որոնք պահվում են համապատասխան հաստատություններում եւ դատապարտված չեն դատարանի որոշմամբ:

Եվս մի տարբերության մասին կուզենայի նշել. եթե նախորդ ընտրությունների ժամանակ քարոզարշավը թույլատրվում էր ներառյալ նաեւ վերջին օրը, ապա նոր օրենքով վերջին օրն արգելվում է:

– Մարտի 22-ի ահաբեկչությունն ինչքանո՞վ է ազդել ընտրությունների նախապատրաստական աշխատանքի վրա:

– Այդ առթիվ ԼՂՀ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովն ունի իր հատուկ հայտարարությունը (տես՝ «Ազատ Արցախ», 28 մարտի, 2000 թ., թիվ 37): Չկրկնեմ հայտարարության տեքստը. նշեմ միայն, որ ընտրությունների նախապատրաստումն ընթանում է նորմալ:

– Պատգամավորության թեկնածուներն իրենց քարոզարշավն իրականացնելու ի՞նչ մեխանիզմներ ունեն:

– Այդ մեխանիզմներն օրենքով սահմանված են, եւ ԿԸՀ կողմից մոտակա օրերին կընդունվի համապատասխան որոշում: ԼՂՀ-ում գոյություն ունեցող պաշտոնական լրատվամիջոցները երեքն են՝ Արցախի պետական հեռուստատեսությունը, ռադիոն եւ «Ազատ Արցախ» թերթը: Յուրաքանչյուր թեկնածուի տրվելու է առանձին եթերաժամ: Հրապարակային ելույթների կարգը որոշվելու է վիճակահանությամբ, այդ նպատակով բոլոր թեկնածուներին հրավիրելու ենք Ստեփանակերտ եւ նրանց ներկայությամբ կազմակերպելու ենք վիճակահանությունը:

Ինչ վերաբերում է «Ազատ Արցախին», ապա յուրաքանչյուր թեկնածուի համար նախատեսվում է 120-140 տող:

– Իսկ վճարովի եթերաժամեր կամ հրապարակումներ օրենքով արգելվո՞ւմ են:

– Օրենքով՝ ոչ: Պարզապես պիտի մասնավոր կարգով համաձայնություն ձեռք բերվի տվյալ լրատվամիջոցի ղեկավարության հետ:

– Հիմա Ղարաբաղում շրջանառվում է քաղաքական իմաստ ստացած նոր տերմին՝ ինքնամաքրում: Փաստ է, որ պատերազմից հետո ստեղծված ամենաթողությունը որոշակիորեն ձեւափոխել էր մարդկանց մտածողությունը, որը ներկա քաղաքական հարաբերություններում վերափոխման անհրաժեշտություն ունի:

Ինքնամաքրման ի՞նչ չափանիշներ են ընդունելի համարվում պատգամավորության թեկնածուների համար:

– Այդպիսի հստակեցված չափանիշներ չեն մշակվել: Թվում է՝ եթե երկիրը կանգնել է օրինականության եւ սոցիալական արդարության վերականգնման ուղու վրա, ապա այդ երկրի ամեն մի օրինավոր քաղաքացու պարտքն է սատարել այդ կուրսին: Նույն տրամաբանությամբ՝ անցկացվելիք ընտրությունները պետք է համապատասխանեն այդ գործընթացին: Ապագա խորհրդարանում պետք է լինեն միայն ժողովրդի հոգսերով մտահոգված անձինք, որոնք կնպաստեն երկրի անվտանգության ապահովմանն ու ժողովրդի բարեկեցության բարձրացմանը: Զուտ ֆիզիկական իմաստով խորհրդարանում ներկա լինելու ժամանակներն արդեն անցել են. ժողովուրդը չի ցանկանա այդպիսի ներկայացուցիչ ունենալ օրենսդիր մարմնում:

– Չե՞ք կարծում, որ գաղափարական առումով միատարրություն կարող է լինել Ազգային ժողովում:

– Ես բացառում եմ, որովհետեւ ընտրությունների մասին օրենքով ապահովվում է ազատ եւ անկախ ընտրությունների անցկացումը: Մենք թույլ չենք տա որեւէ շեղում: Խորհրդարանում տեղ կգտնեն բացառապես ժողովրդի կողմից ընտրվածները, որոնք էլ կներկայացնեն ազգաբնակչության բոլոր խավերին: Հասարակությունը միատարր լինել չի կարող:

– Պարոն Դավթյան, ինչպե՞ս կմեկնաբանեիք Ադրբեջանական Հանրապետության Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի՝ ԼՂՀ-ում անցկացվելիք խորհրդարանական ընտրությունների իբր անօրինական լինելու մասին հայտարարությունը:

– Դա Ադրբեջանի ղեկավարության հերթական քարկոծումն է ԼՂՀ հասցեին: Հարեւան հանրապետությունում շատ լավ գիտակցում են, որ ղարաբաղցիներն իրենց ճակատագիրը վճռել են 1991 թ. հանրաքվեի միջոցով: Ինչ մնում է ընտրությունների օրինական չլինելուն, ապա դա եւս զուրկ է տրամաբանությունից, որովհետեւ ԼՂՀ-ում դա թվով երրորդ ընտրարշավն է: Մենք գտնում ենք, որ հանրապետության գերագույն մարմնի ընտրությունը ղարաբաղցիների ուրույն իրավունքն է, եւ անիմաստ են ադրբեջանական կողմի ճիգերը:

– Բնականաբար, կլինեն նաեւ անկախ դիտորդներ: Այդ ուղղությամբ ի՞նչ կոնկրետ քայլեր են տարվում:

– Անշուշտ, հրավիրելու ենք դիտորդների թե՛ ՀՀ-ից, եւ թե՛ արտերկրից: Խնդրել ենք ԼՂՀ ԱԳ նախարարությանը (ի դեպ, նրանց ներկայացուցիչը եւս ԿԸՀ անդամ է), որպեսզի ժամանակին հրազեկեն բոլոր շահագրգիռ պետություններին՝ ուղարկելու իրենց ներկայացուցիչներին:

Ինչ մնում է տեղական դիտորդներին, ապա հնարավորություն կտանք բոլոր հասարակական-քաղաքական կազմակերպություններին, որպեսզի նրանց ներկայացուցիչները նույնպես հետեւեն ընտրությունների ընթացքին:

– Ի՞նչ դեր է հատկացված լրագրողներին ընտրարշավն անաչառորեն լուսաբանելու համար:

– Զանգվածային լրատվամիջոցների համար ընտրությունները կլինեն թափանցիկ: Կա այդ կապակցությամբ ԿԸՀ-ի ընդունած հատուկ որոշում, որը բխում է «ԼՂՀ ԱԺ պատգամավորների ընտրությունների մասին» օրենքից: Ըստ այդ որոշման, հնարավորություն կտրվի լրագրողներին հավատարմագրվելու եւ լուսաբանելու ընտրությունների ամբողջ գործընթացը մինչեւ վերջ: Իշխանությունների կամ որեւէ քաղաքական ուժերի կողմից լրագրողների աշխատանքին խոչընդոտելու կամ էլ ճնշումներ գործադրելու փորձերը բացառվում են:

Խորհրդարանական ընտրությունները ԼՂՀ-ում յուրօրինակ քննություն կդառնան այն բոլոր ժողովրդավարական ձեռնարկումների համար, որոնք վերջին ամիսներին դարձել են քաղաքական լարվածությունների պատճառ Արցախում:

Եվ, համոզված եմ, այդ քննությունը եւս հաջողությամբ կպսակվի. քանզի արցախցիների համար այլընտրանք չկա:

ՆԵՐՍԵՍ ԱՐՇԱԿՅԱՆ
Ստեփանակերտ

ԱԶԳ

միջազգային

Ալեն Մանուկյան. «Ուզում ենք արտադրություն ծավալել Հայաստանում»

Ալեն Մանուկյանի ցնցող հաջողությունը նրան դասում է ֆրանսահայ խոշորագույն գործարարների թվին եւ օրինակելի դարձնում Ֆրանսիայի եւ այլազգի մյուս ձեռնարկատերերի համար: Մարսելում ներգաղթյալ հայ ընտանիքում 1946 թ. ծնված Ալենը որոշ ժամանակ աշխատել է հոր ձեռնարկությունում, որը կոշիկի խոշոր արտադրություն ուներ: 1972 թ. որդին որոշեց բացել կանանց պատրաստի հագուստի սեփական ձեռնարկություն, որն արագորեն հաջողության հասավ: Այդ, բնավ չթաքցնելով իր ազգային արմատները, բացեց «Ալեն Մանուկյան» ցուցանակով հարյուրավոր խանութներ, հանրահայտ դարձավ Ֆրանսիայի մանածագործական արդյունաբերության մեջ եւ այժմ էլ սկսել է միջազգային համբավ ձեռք բերել: Այսօր ֆիրման աշխարհում ունի 400 խանութ եւ գրեթե հազար ներկայացուցիչ, դրամաշրջանառության ծավալը մեկ միլիարդ ֆրանկ է: Արմատներին հավատարիմ մնացած Ալեն Մանուկյանը զավակներին տվել է Դավիթ եւ Սեդա հայկական անունները, խիստ կարեւորում է նրանց հայեցի դաստիարակությունը: Հայաստանի 1988 թ. դեկտեմբերյան երկրաշարժից խորապես ազդվելով՝ նա արդեն դեկտեմբերի 11-ին հիմնեց «Ալեն Մանուկյանը Հայաստանին» ընկերակցությունը, որն անմիջապես մարդասիրական գործունեություն ծավալեց աղետյալ երկրում: Ողբերգությունից մի քանի օր անց Հայաստանում վայրէջք կատարեց ընկերակցության ուղարկած առաջին ինքնաթիռը, բերելով 25 հազար բլուզ եւ առաջին անհրաժեշտության այլ բեռներ: 1989 թ. հունվարին Ալեն Մանուկյանն առաջին անգամ մեկնեց Հայաստան եւ անձամբ տեսավ աղետի հետեւանքները:

Այսօր ընկերակցությունը շարունակում է կառուցմանն աջակցելու առաքելությունը՝ գործակցելով Հայկական հիմնադրամի հետ: Գործակցության առաջին արգասիքը դարձավ 1999 թ. ապրիլին Ստեփանակերտի ֆիզմաթ քոլեջի բացումը, որի շինարարական ծախսերի (275 հազար ֆրանկ) կեսը ֆինանսավորվել է Մանուկյանի կողմից: Ինչ վերաբերում է Հայաստանի տնտեսական առողջացմանը մասնակցելուն, Ալեն Մանուկյանը եւ նրա որդի Դավիթը՝ «Մանուկյան» ֆիրմայի գլխավոր տնօրենը, մշակում են տարբեր նախագծեր, որոնց մասին պատմում են «Ազգի» թղթակցին տված հարցազրույցում (ներկայացվում է որոշ կրճատումներով):

– Պրն Մանուկյան, համազգային հարգանքի արժանի Ձեր օրինակելի հաջողության մեջ ինչպիսի՞ բաժին ունեն տնտեսական բարենպաստ պայմանները, ազգային ծագումը, ընտանիքի օժանդակությունը եւ բուն բախտը:

– Ինձ համար իրական բախտավորությունը հայ ծնողներս են, որոնք, լինելով ներգաղթյալ եւ ապրելով ծանր պայմաններում, իմ մեջ կամք են սերմանել ամեն գնով հաջողության հասնելու: Երկրորդ շատ կարեւոր բախտավորությունը ծանոթությունս էր կնոջս հետ: Նաեւ բախտ ունեցա ստանալու ֆինանսական համակողմանի ու խոր կրթություն, որը վճռական դեր խաղաց գործերի վարման մեջ: Իմ ուղեւորությունները նույնպես շատ նպաստեցին հագուստի հավաքածուներիս կերտմանը:

– Արդիականացված դասական ոճը, որը հարմար է եւ միաժամանակ գրավում, բնութագրվում է փափուկ գործվածքների ընտրությամբ եւ մեղմ գույներով, գնորդների համար Ձեր մակնիշի յուրօրինակության եւ հաջողության հաղթաթուղթը չէ՞ արդյոք:

– Մեր հաճախորդները հիմնականում 25-45 տարեկան կանայք են: Մշտական գնորդներ ունենալու համար հարկ չկա շեշտը դնել գերարդիական գործվածքների վրա, քանի որ դրանք արագորեն դառնում են հնաոճ: Մակնիշի որոշակի կայունության պահպանման համար անհրաժեշտ են արդիականացված դասականության տարրեր: Գործվածքների եւ գույների ընտրության մեջ միջերկրածովյան ոճը մնում է արտոնյալ վիճակում:

– Ի՞նչն եք կարեւորում միջազգային համբավի արժանացած մակնիշի գովազդման մեջ:

– Այսօր գովազդով քիչ ենք զբաղվում, քանզի «Ալեն Մանուկյան» մակնիշը շատ հայտնի է, ծանոթ է ֆրանսիացիների 97 տոկոսին, դա էապես ազդում է ազգային շուկայի վրա: Գովազդով ավելի շատ զբաղվում ենք վաճառակետերում եւ հագուստի հավաքածուները մամուլին ներկայացնելիս, ինչն ապահովում է կապը հասարակության հետ: Հաղորդակցության այդ ձեւը մենք հետզհետե ավելի շատ ենք օգտագործում մեր միջազգային շուկաներում:

– Մտադի՞ր եք մոտ ապագայում գործունեություն ծավալել Հայաստանում: Նկատի ունենալով ֆիրմայի միջազգային համբավը, ձեր ներկայությունը կարող է խթանել օտարերկրյա ձեռնարկատերերի ներդրումները՝ նպաստելով աշխատատեղերի ստեղծմանը:

– Մենք մտածում ենք Հայաստանում արտադրություն ծավալելու մասին: Բայց դժբախտությունը ոչ թե բուն արտադրությունն է, այլ փոխադրամիջոցները, Հայաստանից Ֆրանսիա տեղափոխման երկարատեւությունը, ինչպես նաեւ օդային փոխադրումների թանկությունը:

– Հայերը համաշխարհային համբավի տիրացած բազմաթիվ գործարարներ ունեն: Հայաստանի տնտեսության առողջացման նպատակով Ձեզ անհրաժեշտ չի՞ թվում հայազգի ձեռնարկատերերի ընկերակցության ստեղծումը: Ի դեպ, այդ գաղափարն արտահայտվեց Հայաստան-սփյուռք համաժողովում:

ցույցի կազմակերպումը լավ միտք էր: Դրան ներկա եղած բարեկամներս շատ տպավորված էին մասնակիցների փաստարկներից եւ մեծ թվից: Հարկավոր է ջանքերը միավորել հզոր լոբբի ստեղծելու նպատակով:

– Հրաշալի միտք է: Ի դեպ, Շառլ Ազնավուրն արդեն արտահայտվել է նույն ոգով: Բայց հզոր լոբբին խոշոր միջոցներ է պահանջում: Թուրքիան դրան միլիոնավոր դոլարներ է հատկացնում, մինչդեռ հայկական հաղորդակցական մարմինների մեծամասնությունը գործում է կամավորական հիմունքներով:

Հայր եւ որդի Մանուկյաններ:

– Ողջ աշխարհի հայ գործարարներին համախմբող ընկերակցության ստեղծումը հրաշալի գաղափար է: Իրոք, դա թույլ կտար միավորել Հայաստանի տնտեսական առողջացմանն ուղղված ջանքերը:

– Ձեր դուստր Սեդան մասնակցո՞ւմ է Մանուկյանների ունեցվածքի տնօրինմանը:

– Այո: Նա զբաղվում է «Ալեն Մանուկյան» ֆիրմայի ոճային հարցերով:

– Ձեր մակարդակի գործարարությունը թույլ տալի՞ս է պահպանել աշխատանքային կյանքի եւ անձնական կյանքի հավասարակշռությունը:

– Ես խստապահանջ եմ ինչպես անձնական, այնպես էլ աշխատանքային առումներով: Շաբաթավերջի օրերին առավելապես տանն եմ, ընտանիքիս հետ:

– Ինչպե՞ս եք վերաբերվում Ֆրանսիայի Սենատում Հայոց ցեղասպանության ճանաչման օրինագծի շրջափակմանը:

– Ինձ շատ գոհացրեց ԱԺ միահամուռ քվեարկությունը: Մինչդեռ Սենատի դիրքորոշումն ինձ ցավ է պատճառում: Սենատի առջեւ ազգային

– Լոբբիզմը նաեւ քաղաքական գործիչների եւ լրագրողների գործն է: Մենք կարող ենք նրանց աջակցել, օրինակ, էջ գնելով ֆրանսիական մի քանի կարեւոր թերթերում: Հարկավոր է կարեւորել ազգային եւ միջազգային մամուլը, քանզի օտարները քիչ են կարդում համայնքային թերթերը:

– Դավիթ, որպես «Մանուկյան» ընկերության գլխավոր տնօրեն, Հայաստանի հետ կապված ի՞նչ ծրագրեր ունեք:

– Մտադիր եմ շուտով հոր հետ Հայաստան մեկնել՝ տեղում հնարավորությունները գնահատելու: Այսօր մեր գործունեության մեջ դժվարությունը տեղացի խոսակիցների պակասն է: Ի դեպ, վերջերս փորձեցինք լուծումներ գտնել Ֆրանսիայում Հայաստանի դեսպանի հետ նախաճաշելիս, որին ես եւ հայրս լավ ենք ճանաչում: Միաժամանակ ուսումնասիրում եմ Հայաստանում մանածագործությունից բացի այլ շուկաներ եւս զարգացնելու հնարավորությունը:

– Ընտանեկան ունեցվածքի տնօրինման մեջ ինչպիսի՞ն է որդու պատասխանատվության բաժինը:

– Այդ պատասխանատվությունն աճել է: Հայրս իմ հանդեպ ավելի պահանջկոտ է, քան մյուս աշխատակիցների հանդեպ: Դա հասկանալի է, քանի որ հովանավորչությունը կարող էր բացասական արձագանքներ հարուցել: Բացի դրանից, ես սխալվելու իրավունք չունեմ եւ պարտավոր եմ ապահովել ծնողներիս ստեղծածի հարատեւությունը:

– Հարուստ հայր ունենալը ենթադրո՞ւմ է արդյոք դրամի արժեքի թերագնահատում:

– Դեռ մանկուց ծնողներս, ինչպես նաեւ տատս ու պապս ինձ հետ անվերջ խոսել են դրամի արժեքի մասին: Ինձ սովորեցրել են չանտեսել նույնիսկ 10 սանտիմը: Այնպես որ, շփացած երեխա չեմ եղել: Ծնողներս ինձ սովորեցրել են, որ դրամը երկնքից չի ընկնում եւ վաստակելու համար հարկավոր է տքնաջան աշխատել:

ԱՐՄԵՆ ԱԶԻԶՅԱՆ, Փարիզ

ՏԱՐԱԾԱՇՐՋԱՆ

Այազ Մութալիբովն Ադրբեջանի նկատմամբ Ռուսաստանի ճնշման ուժեղացում է կանխատեսում

ՄՈՍԿՎԱ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: Ի դեմս Վլադիմիր Պուտինի, Ռուսաստանում իշխանության եկան այն ուժերը, որոնց ընդունված է համարել վեհապետականներ: Նրանց իշխանության գալով Ռուսաստանի արտաքին քաղաքականությունը կփոխվի, ընդ որում ոչ դեպի լավը՝ Ադրբեջանի համար: Այդ մասին ադրբեջանցի լրագրողներին հայտարարել է Ադրբեջանի նախկին նախագահ Այազ Մութալիբովը:

Նրա կարծիքով, Մոսկվան զգալիորեն կխստացնի իր դիրքորոշումը բազմաթիվ ռազմաքաղաքական եւ տնտեսական բնույթի հարցերում: Ռուսաստանը կձգտի ամրապնդել իր դիրքերը ԽՍՀՄ նախկին հանրապետություններում: Որպես դրա հաստատում Մութալիբովը վկայակոչում է Վլադիմիր Պուտինի վերջին հայտարարությունները Ռուսաստանի Անվտանգության խորհրդի նիստում, որտեղ նա բացահայտ կերպով խոսեց կասպիական տարածաշրջանում Մոսկվայի շահերի սահմանափակման եւ տարածաշրջանում Ռուսաստանի դերն ուժեղացնելու անհրաժեշտության մասին: Արեւմուտքը հաշվի է նստում Ռուսաստանի շահերի հետ եւ Մոսկվայի հետ վեճի մեջ չի մտնի այն պատճառով, որ նա կուժեղացնի ճնշումն Ադրբեջանի եւ Համագործակցության մյուս երկրների նկատմամբ, ասել է Մութալիբովը:

Ադրբեջանի նախկին նախագահի կարծիքով, Բաքուն պատրաստ չէ Կրեմլի քաղաքականության փոփոխությանը, քանզի Ադրբեջանը չունի կշռադատված արտաքին քաղաքականություն: Մութալիբովի կարծիքով, դրա հետեւանքները շատ շուտով կզգացվեն:

ՀԱՄԱՌՈՏ

Ռուսաստանի «միջուկային հովանոցը» կտարածվի նաեւ նրա դաշնակիցների վրա

ՄՈՍԿՎԱ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: Ռուսաստանի «միջուկային հովանոցը» կտարածվի նաեւ նրա դաշնակիցների վրա՝ վերջիններիս դեմ ագրեսիվ գործողությունների դեպքում, հայտարարել է Ռուսաստանի զինված ուժերի գլխավոր շտաբի պետի առաջին տեղակալ Վալերի Մանիլովը: Նա ընդգծել է, որ Ռուսաստանի Դաշնության ընդունած ռազմական դոկտրինայի գլխավոր գերակայությունն ազգային շահերն են: Այդ առնչությամբ Վ. Մանիլովը հայտարարել է, որ Ռուսաստանը կարող է կիրառել իր տնօրինության տակ եղած ողջ միջուկային ներուժը՝ իր դեմ հնարավոր ագրեսիան կանխելու համար: Մանիլովի ասելով, Ռուսաստանի զինվորականները միջուկային ներուժը դիտում են որպես զսպման գործոն, սակայն պատրաստ կլինեն միջուկային զենք կիրառել նախ այն դեպքում, երբ ագրեսիա ձեռնարկվի միջուկային զենք ունեցող պետության կողմից, եւ երկրորդ, նույնիսկ այն դեպքում, երբ Ռուսաստանի դեմ հարձակում գործվի սովորական զինատեսակների կիրառմամբ, սակայն հնարավոր չլինի այն կասեցնել միայն սովորական միջոցներով, եւ երկրի գոյությանը վտանգ սպառնա:

Նոր աղմկահարույց սպանություն Բելգրադում

ԲԵԼԳՐԱԴ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: Բելգրադում կատարվել է հերթական աղմկալի սպանությունը: Անցյալ գիշեր քաղաքի կենտրոնում անհայտ անձանց կողմից սպանվել է «Հարավսլավական ավիաուղիներ» պետական ընկերության տնօրեն Ժիկա Պետրովիչը: Սպանության հնարավոր շարժառիթների մասին առայժմ ոչինչ չի հաղորդվում: Որոշ տվյալների համաձայն, մարդասպանները երկուսն են եղել: Նրանց հաջողվել է թաքնվել: Ժ. Պետրովիչը համարվում էր Հարավսլավիայի Միութենական Հանրապետության նախագահ Սլոբոդան Միլոշեւիչի մերձավորներից մեկը: Բելգրադի ոստիկանությունն այդ սպանությունը գնահատել է որպես բարձրաստիճան պետական անձի դեմ կատարված ահաբեկչություն:

ԱՄՆ-ում տարեկան 5 հազար երեխա է զոհվում հրազենային վերքերից

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 26 ԱՊՐԻԼ, ՍՆԱՐՔ: Ամեն տարի ԱՄՆ-ում 5 հազար 280 երեխա եւ դեռահաս է զոհվում հրազենի կիրառման հետեւանքով: Այդ ցուցանիշը 12 անգամ գերազանցում է հրազենային վերքերից երեխաների մահացության միջին ցուցանիշն աշխարհի առավել զարգացած մյուս 25 պետություններում, ասվում է Վաշինգտոնի Զինված բռնության կանխման կենտրոնի հետազոտության մեջ: ԱՄՆ մայրաքաղաքի գազանանոցում տեղի ունեցած հրաձգությունը, որի հետեւանքով մեկ երեխա զոհվեց, եւ վեցը՝ վիրավորվեց, աշխուժացրեց բանավեճերը դեռահասների շրջանում բռնության դեմ պայքարի հարցի շուրջ: Խորհրդանշական է, որ այդ միջադեպը տեղի ունեցավ ոչ թե քաղաքի աղքատ թաղամասերից մեկում, այլ գազանանոցում, որն օրական 3 մլն մարդ է այցելում: ԱՄՆ փոխնախագահ եւ դեմոկրատների կողմից նախագահի պաշտոնի թեկնածու Ալբերտ Գորն ապրիլի 25-ին հայտարարել է, թե Վաշինգտոնում տեղի ունեցած միջադեպը վերստին ապացուցում է, որ անհրաժեշտ է հրազենի առավել խիստ վերահսկողություն:

Ինքնաթիռները կգործեն... ածխով

Աներեւակայելի է թվում, բայց ամերիկացի փորձագետները ծրագրում են ապագայի գերձայնային ինքնաթիռներում որպես վառելանյութ օգտագործել ածուխը: Նրանց մտահղացումը մեծ զարմանք կպատճառեր նույնիսկ ֆրանսիացի Կլեման Ադերին, որը շուրջ մեկ դար առաջ օդագնացության պատմության մեջ առաջին թռիչքը կատարեց իր «Էոլ» օդանավով, որը գործում էր շոգու ուժով:

ԱՄՆ օդուժի կողմից ֆինանսավորվող Փենսիլվանիայի համալսարանի գիտաշխատողները փորձում են ստեղծել ածխափոշով գործող ավիառեակտոր: Նրանք պնդում են, որ ածխափոշին կերոսինի նկատմամբ ունի վիթխարի առավելություն, քանզի դիմանում է շատ ավելի բարձր ջերմաստիճանների: Իրոք, ապագայում գերձայնային ինքնաթիռները մինչեւ 9 անգամ կգերազանցեն ձայնի արագությունը: Դրանց հզոր տուրբիններում վառելիքը ենթակա կլինի 400-ից բարձր ջերմաստիճանների: Նման պայմաններում հեղուկ կերոսինը քայքայվելով վերածվում է կոշտ մասնիկների, որոնք խցանում են սնուցման խողովակները եւ աղտոտում բուն ռեակտորը: Մինչդեռ իր կոշտ մոլեկուլների շնորհիվ ածուխը վերջերս կատարված գիտափորձերի ժամանակ դիմացել է 800 աստիճան ջերմությանը: «Պուեն» հանդեսը տեղեկացնում է, որ ամերիկացի գիտնականները հույս ունեն ածխային առաջին կոշտ վառելիքն ստեղծել առաջիկա 3 տարում եւ փորձարկել սովորական ռեակտորում: Իսկ քաղաքացիական (ոչ գերձայնային) ավիացիան կկարողանա անմիջապես օգտագործել ածխափոշին, որի մյուս առավելությունն այն է, որ կերոսինից պակաս է աղտոտում շրջակա միջավայրը:

Գ. Ռ.

ԱԶԳ

Մշակույթ

Կարող ես ժամեր շարունակ կարդալ Արման Ամրիկյանին եւ չհոգնել: Ժամեր շարունակ կարող ես զրուցել ՀՀ ազգային անվտանգության գնդապետ Արմենակ Մանուկյանի հետ եւ նրան լսելու ցանկությունը չի մարում: Արմենակ Մանուկյանը, որը գրական շրջանակներում հայտնի է որպես Արման Ամրիկյան, հետախուզական աշխատանքի, հայ հետախույզների, ՊԱԿ-ի արխիվներում պահվող փաստաթղթերի մասին այնքան հետաքրքիր պատմություններ ունի, որ զարմանալ կարելի է պատմական գիտությունների թեկնածուի հզոր աշխատասիրությունը տեսնելով: Ե-

կան եւ ֆաշիստամետ ուժերին, կանխվեց: Բանկիր Սինդոնիի քրեական գործի նախաքննությունը ցույց տվեց, որ այս հեղաշրջման նախապատրաստմանը համագործակցում էին Իտալիայի Հանրապետության երբեմնի նախարար, երկրի պետության խորհրդականը, տասնյակ պատգամավորներ, Իտալիայի երեք գաղտնի ծառայությունների ղեկավարներ եւ նրանց բազում աշխատակիցներ, գանձապահական նախարարության 67, ֆինանսների նախարարության 52, արդյունաբերության եւ առեւտրի նախարարության 13 աշխատակիցներ, ինչպես նաեւ պաշտոնյաներ արտաքին գոր-

կամ կատարելու էր կենտրոնի (Մոսկվայի) առաջադրանքը՝ հանդիպել կարդինալ Աղաջանյանի հետ, որով վերջնականապես կտապալեր նրան, կամ ինչ-որ պատրվակով խուսափել այդ հանդիպումից՝ հարցականի տակ դնելով իր վիճակը: Իրեն իսկույն կարող էին ետ կանչել Մոսկվա, եւ դրանով խաչ կքաշվեր ապագա ծառայողական գործունեության վրա: «Բայց պատմությունը, գրում է Ամրիկյանը, հայ ժողովուրդը չեն ների իրեն, եթե այդ պատմական բացառիկ պահին, երբ հայազգի ներկայացուցիչը կարող է ընտրվել Հռոմի պապ, ինքը կատարի դրան խանգարող քայլ: Ճիշտ է,

Հոգեբանական բարդ հյուսվածքների բացումը

Արման Ամրիկյանի նոր գիրքը «Դոկտոր, Դուք հետախո՞ւյզ եք»

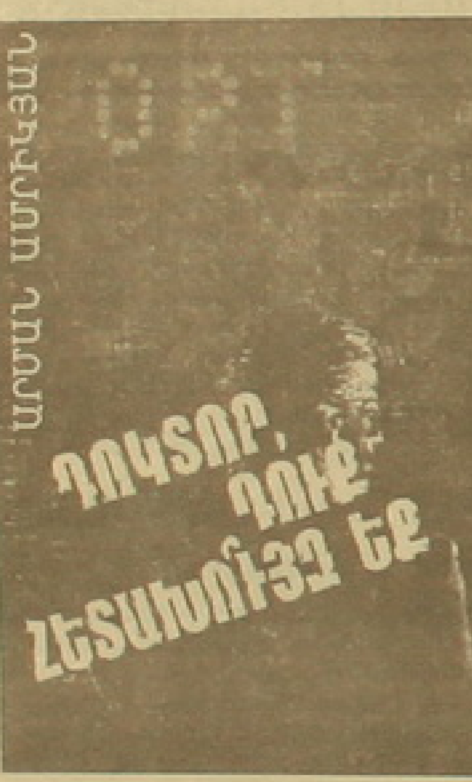

քե ավելացնենք, որ մասնագետ պատմաբանը գրողի անուրանալի ձիրք ունի, ապա բնավ էլ տարօրինակ չէ, որ մեծ հետաքրքրություն կա նրա հեղինակած գրքերի նկատմամբ («Կենտրոն. հույժ գաղտնի», «Անմեկնելի են Աստծո ճանապարհները», «Հայ առաքելական եկեղեցու բռնադատված հոգեւորականները 1930-38 թթ.», «Քաղաքական բռնաճնշումները Հայաստանում 1925-53 թթ.» եւ այլն): Եվ ահա մեր սեղանին Արման Ամրիկյանի նոր գիրքն է՝ «Դոկտոր, Դուք հետախո՞ւյզ եք» («Առերեսում»-ԱՆԻ հրատարակչություն, 2000 թ.): Գրող Ամրիկյանի հետ նախօրոք պայմանավորված մեր հարցազրույցը որոշ ժամանակով հետաձգելով, փորձենք խոսել այս նոր գրքի մասին:

Նոր գրքի նույնանուն վիպակում Արման Ամրիկյանն այսպիսի տողեր ունի. «Հետախույզ: Ծանր, տաժանակիր, վտանգներով լի աշխատանք: Ո՞վ է հաշվելու այն հսկայական օգուտը, որ տալիս են նրանք մեր երկրին: Իհարկե, անձնական փառքը գալիս է համընդհանուր ճանաչումով, իսկ հետախույզն իր գործունեության առաջին իսկ օրից դատապարտված է մնալու չճանաչված: Գուցե գնահատված, բայց ոչ ճանաչված եւ փառաբանված...»: Խոսքը միայն այս վիպակի հերոս Հայկ Հովակիմյանի մասին չէ: Այսպես կարելի է ասել բոլոր հետախույզների մասին: Նրանց անունները ավելի հաճախ չեն ասվում, նրանց մասին քիչ է գրվում ոչ միայն այն պատճառով, որ չի խրախուսվում ազգային անվտանգության ծառայությունների կողմից: Չկային այն մարդիկ, ովքեր կարողանային գրել: Եվ ահա բնավ չափազանցած չենք լինի, եթե ասենք, որ Արման Ամրիկյանը մեզանում առաջինն է, որ կարողացավ հասարակությանը ներկայացնել այն հայ հետախույզների աշխատանքը, որոնց անունները անգամ անծանոթ էին մեզ՝ Ի. Աղայանց, Հ. Հովակիմյան, Գ. Աղայան, Ա. Հակոբյան, Գ. Վարդանյան, Ս. Աղայանց... Այս ցուցակը կարելի է շարունակել: Կարդալով Արման Ամրիկյանի «Դոկտոր, Դուք հետախո՞ւյզ եք» գիրքը, կարելի է պատկերացնել, թե հեղինակն ինչպիսի կարեւոր աշխատանք է կատարել, ինչպիսի խնամքով է ուսումնասիրել փաստաթղթերը մեր հավաստի պատմությանը ներկայացնելու համար...

Ժամանակին միջազգային մամուլը հեղեղվեց մասոնական «Պ-2» օթյակի մասին պատմություններով: Հազարավոր հոդվածներ, հարյուրավոր գրքեր հրատարակվեցին: Ամերիկյան գաղտնի ծառայությունների կողմից նախապատրաստված եւ ղեկավարվող հեղաշրջումը, որը նպատակ ուներ Իտալիայում իշխանության գլուխ բերել ֆաշիստա-

ծերի նախարարությունից: Հատկապես ռեկորդային էր պաշտպանության նախարարության ցուցակը, որտեղ նշված էին 152 բարձրաստիճան սպաների անուններ, ինչպես նաեւ 195 այլ անձինք, ովքեր զինվորական կոչումներ ունեին: Մնացել է կարճ մի հաղորդագրություն, որն այդ օրերին ստացվել է Հռոմից. «Ձեռնարկված օպերատիվ միջոցառումների արդյունքում Իտալիայում կանխվեց ֆաշիստական հեղաշրջումը... Հռոմ, «Զինա»... Այս կարճ հաղորդագրության հեղինակը Խորհրդային Միության հետախուզության Իտալիայի ռեզիդենտ, գնդապետ Գուրգեն Աթայանն է, նա, ով հսկայական աշխատանք կատարեց «Պ-2» օթյակի բացահայտման համար: Հենց այս ժամանակ էլ հայազգի հետախույզը պարտավոր էր ակնդետ հետեւել Վատիկանում կատարվող իրադարձություններին: Վախճանվել էր կաթոլիկ եկեղեցու առաջնորդ Հովհաննես 23-րդ պապը եւ կոնկլավը՝ Վատիկանի բարձրագույն ժողովը պետք է ընտրեր նոր պապ: Երկու թեկնածու կար՝ կարդինալ Ջովանի Բատիստե Մոնտինին՝ իտալացի, եւ ազգությամբ հայ կարդինալ Ղազարոս Աղաջանյանը: Մոսկվայի պետանվտանգության մարմինների համար աննպատակահարմար էր Ղազարոս Աղաջանյանի ընտրությունը: Հայ կարդինալը կոմունիստական այս երկրի գաղափարախոսության թշնամին էր եւ դա բնավ չէր թաքցնում: Եվ ահա Սովետական Միության հետախուզության ռեզիդենտ Գուրգեն Աթայանցն ամեն ինչ պետք է աներ, որ իր հայրենակիցը չնստեր պապի աթոռին: Եվ պատկերացնել անգամ դժվար է, թե հոգեկան ինչպիսի վիճակում պետք է լիներ հայազգի հետախույզը: Ռեզիդենտը պետք է վճռեր իր համար բախտորոշ խնդիր:

այդ մասին կարող էր եւ ոչ ոք երբեք չիմանալ, բայց իր խիղճը...»: Այս դեպքում ճակատագիրն է տնօրինում երկու հայի բախտը: Կարդինալ Աղաջանյանին վարկաբեկող նյութեր է նախապատրաստում իտալական հակահետախուզությունը: Հռոմից ստացված գաղտնագրված հեռագրում «Զինան»՝ Գուրգեն Աթայանցը, նշում է. «Մեր հանդիպումները կարդինալ Աղաջանյանի եւ նրա քրոջ (մասնավոր այցով Իտալիայում գտնվող Սոֆյա Պատիկյանի- Ս. Գ.) հետ տվյալ ժամանակահատվածում գտնում են աննպատակահարմար»:

Այսպիսի եւ նման բարդ իրադրություններում հաճախակի են հայտնվում Արման Ամրիկյանի հերոսները: Ազգությամբ հայ, բազմակողմանի զարգացած, կիրթ մարդիկ, որոնք ոչ միայն գիտեն իրենց ժողովրդի եւ իրենց երկրի պատմությունը, նաեւ Սովետական Միության հետախուզության աշխատակիցներ են: Ազգային եւ համապետական շահերը երբեմն բախվում են: Եվ նրանք պետք է ոչ միայն ճշգրիտ կատարեն «Կենտրոնից» (Մոսկվայից) ստացվող հրամանները, այլեւ այնպես պետք է պահեն, որ երբեւէ ամոթով չմնան իրենց խղճի առաջ: Պետական-պաշտոնական փաստաթղթերում այս դաժան երկվությունը գրեթե չի երեւում, առավել եւս, եթե հաշվի առնենք, որ գիրքը գրվել է հենց ԽՍՀՄ ՊԱԿ-ից մնացած փաստաթղթերի վրա: Բայց ի պատիվ Արման Ամրիկյանի պետք է ասել, որ գրական գործ է ստեղծվել, հոգեբանական խտացումներով կերպարներ են ներկայացված: Այստեղ է, որ արվեստագետն ու պատմաբանը համագործակցել են, եւ այդ համագործակցությունը, առանց ծայրահեղությունների հասնելու, բարձր մակարդակի վրա է մնացել:

Գրքում փոքրիկ մի պատմվածք է զետեղված. «Չնախատեսված վայրէջք»: Ծավալով փոքր, բայց հոգեբանական հզոր լիցք ունեցող գործ: Ազգությամբ հայ Կարապետ Այվազյանը թուրք-խորհրդային սահմանն անցնում է ինքնաթիռով: Եվ սա այն մարդն է, որն իր հայկական ծագման մասին շատ ուշ է իմացել, հասուն տարիքում: Նրան այդ քայլին մղել է երակներով անցնող հայի արյունը: Ու երբ իրեն այստեղ՝ Լենինականում այլ կերպ են վերաբերվում, երբ նրան ընդունում են որպես թշնամի, չի նեղանում, չի խռովում: Տարիներ անց Հայաստան է գալիս այս անգամ որպես Բելգիայի քաղաքացի...

Արման Ամրիկյանի գրքի մասին կարելի է երկար խոսել: Բայց այս անգամ մեր խնդիրը լոկ գիրքը ներկայացնելն է, գիրք, որը կարդացվում է մեծ հետաքրքրությամբ:

ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆ

ՀԱՄԱՀԱՅԿԱԿԱՆ

«Հայտնագործիր Հայաստանը. Ամառ-2000»

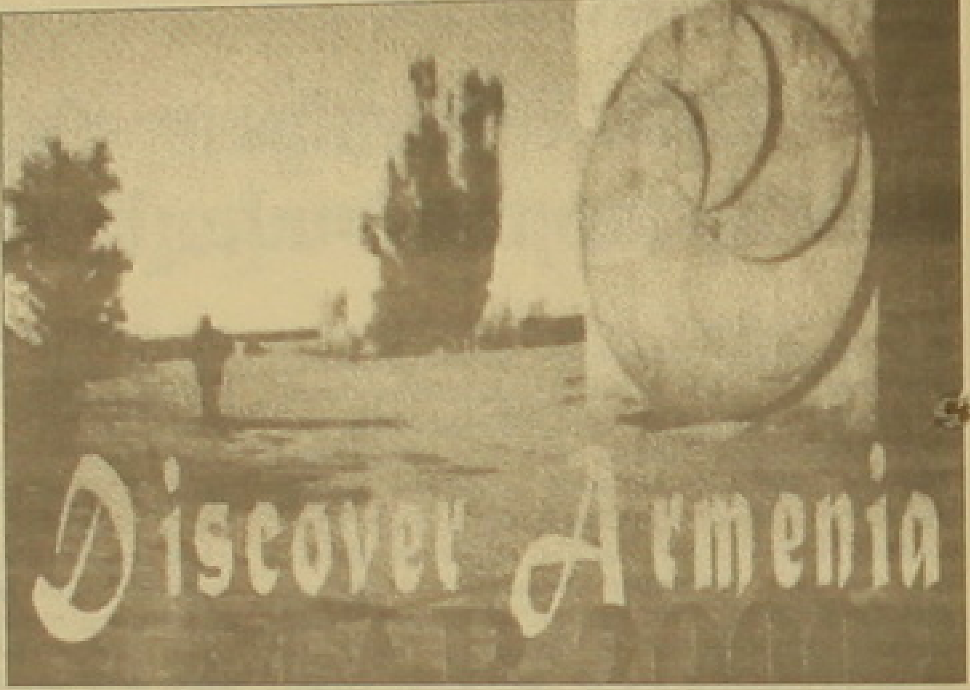

Սա մի խիստ ուշագրավ կրթական մշակութային ծրագիր է, որի նպատակն է հնարավորին չափ լավագույնս բավարարել սփյուռքահայ երիտասարդների ազգային եւ մշակութային պատկանելության պահանջները:

Ծրագրի հեղինակ եւ իրագործող եգիպտահայ մտավորական Թովմաս Զաքարյանի, որն այս օրերին գտնվում է Երեւանում, գլխավոր մտահոգությունն է պատմամշակութային հարստությանը ծանոթացնելուց բացի, երիտասարդներին նաեւ ներգրավել աշխույժ հասարակական աշխատանքի մեջ: «Ամառ-2000» ծրագիրը, որն այս տարվա ամռան ամիսներին իրագործվելու է երիտասարդների Հայաստան կատարելիք այցելության ժամանակ, այցելություններին զուգահեռ իր մեջ ընդգրկելու է նաեւ արեւմտահայերեն դասախոսություններ, որոնք կօգնեն ավելի լավ հասկանալու Հայաստանի եւ հայերի վերաբերյալ պատմական փաստերը: Իսկ գործնական հանդիպումները կզարգացնեն նրանց անհատականությունները:

«Ամառ 2000» ծրագիրը տարիքային երեք տարբեր խմբավորումներ է նախատեսում: Առաջին՝ «Լեգենդը» ընդհանուր խորագրով, 11-14 տարեկանների համար է, եւ պետք է իրագործվի հուլիսի 8-22-ը: Այդ ընթացքում ընդգրկվելու են հետեւյալ թեմաները. ազգային ավանդույթներ եւ հավատ, առասպելներ, լեգենդներ, հին ձեռագրեր, հայոց թագավորներ եւ այլն: Այցելության վայրերը՝ Սեւան, Նորադուզ, Դիլիջան, Ամբերդ, Ջերմուկ, Մատենադարան, Սարդարապատ, Թումանյանի եւ Սարյանի տուն-թանգարաններ եւ այլն:

Երկրորդ՝ «Այցելության վայրը» խորագրով, 11-17 տարեկանների համար է՝ հուլիսի 26-ից օգոստոսի 5-ը: Թեմաների թվում են «Հայաստանի մայրաքաղաք Երեւանը», «Քրիստոնեության ընդունման 1700-ամյակը», «Հայկական պետությունն անկախությունից հետո» եւ այլն: Այցելությունների թվում՝ Էրեբունի ամրոցը, Ս. Էջմիածնի տաճարը եւ գանձարանը, Գառնին, Գեղարդը, Ծիծեռնակաբերդի հուշահամալիրն ու Ցեղասպանության թանգարանը, Չարենցի կամարը, Խոր Վիրապը եւ այլն:

Երրորդ՝ «Բուրմունքը» խորագրով, 14-17 տարեկանների համար է, օգոստոսի 7-28-ը: Ընդգրկված թեմաներն են՝ «Երկիրը եւ ժողովուրդն անցյալ դարու գրականության մեջ», «Արձակ գործեր եւ բանաստեղծություններ»: Նախատեսվում են հանդիպումներ անվանի գրողների հետ եւ այցելություններ Եղեգնաձոր, Գորիս, Տաթեւ, Խնձորեսկ եւ Լոռի:

«Մեծ լռությունը» Շամիրամ Սեւակի ներկայությամբ

«Այս բեմադրությունը մենք արդեն 15 տարի ներկայացնում ենք ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ աշխարհի հայահոծ տարբեր համայնքներում, սակայն այսօրվա մեր ելույթն արտակարգ նշանակություն ունի, քանի որ դահլիճում է գտնվում եղեռնին զոհ դարձած իմ անձնավորած բանաստեղծ Ռուբեն Սեւակի դուստրը՝ Շամիրամ Սեւակը», ասաց սիրված դերասան Արթուր Ութմազյանը՝ ներկայացման վերջում բուռն ծափահարություններն ընդհատելով եւ բեմեզր հրավիրելով հարգելի հյուրին: Իրոք, այդ օրը՝ շաբաթ, ապրիլի 22-ին, «Մեծ լռություն» պիեսի հերթական հանդիսատեսները ջերմ եւ հուզախառն հանդիպման եզակի պահեր ապրեցին եւ, ազնվափայլ տիկինը մինչեւ դրամատիկականի դուռն ուղեկցելով, բավական երկար ժամանակ դժվարանում էին բաժանվել նրանից: Նշենք նաեւ, որ Շամիրամ Սեւակը, որը բոլորովին ցույց չէր տալիս տարիքը եւ շիկնում էր ջերմ ընդունելությունից, խոսում էր բացառապես ֆրանսերեն, տասնամյակներ շարունակ հավատարիմ մնալով իր գերմանացի մոր պատգամին՝ երբեք չխոսել գերմաներեն:

Հ. Օ.

ՕՐԱՑՈՒՅՑ

Ապրիլի 27

- 1521 թ. մահացել է պորտուգալացի ծովագնաց Ֆերնան Մագելանը:
- 1822 թ. ծնվել է ԱՄՆ քաղաքական գործիչ Ուլիս Գրանտը: 1864-ի մարտին նշանակվեց ֆեդերալ միացյալ բանակների գլխավոր հրամանատար: Նա շատ մեծ հեղինակություն էր վայելում եւ 1869 թ. Հանրապետական կուսակցությունից առաջադրվեց եւ ընտրվեց ԱՄՆ նախագահ (8-րդ):
- 1894 թ. ծնվել է ամերիկացի երգահան, երաժշտագետ եւ նվագավար Նիկոլայ Սլոնիմսկին: Նա ծնվել եւ կրթություն է ստացել Պետերբուրգում, իսկ 1923 թ. տեղափոխվել ԱՄՆ:
- 1915 թ. ծնվել է բանաստեղծ Հովհ. Շիրազը: Շիրազի առաջին ստեղծագործությունը տպվել է 1935 թ. եւ նույն տարում էլ լույս է տեսել «Գարնանամուտ» ժողովածուն:
- 1915 թ. մահացել է ռուս երգահան եւ դաշնակահար Ալեքսանդր Սկրյաբինը:
- 1932 թ. ծնվել է ֆրանսիացի դերասանուհի Անուկ Էմեն: Նա նկարահանվել է 1949 թ.-ից:
- 1965 թ. մահացել է դերասան եւ ռեժիսոր Համո Բեկնազարյանը: Հաշվի առնելով ռեժիսորի ծառայությունները հայրենի կինեմատոգրաֆիային, նրա մահից հետո Հայաստանի կինոստուդիան կոչվեց նրա անունով:
- Այս օրը հին հայկական տոմարով Ահեկան ամսվա Մահագն գրն է:

ՆԱԻՐԱ ԹԱԴԵՎՈՍՅԱՆ

Հրաժարվելով պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերին առնչվող գործարքներից՝ միջազգային ինվեստիցիոն բանկը վարկավորում է Հայաստանի արտադրական հատվածը

Հայաստանի Միջազգային ինվեստիցիոն բանկը (ՄԻԲ) մտադիր է ընթացիկ տարվա առաջին եռամսյակն ավարտել 10 մլն դրամ շահույթով, ինչը կապահովվի փոխառուների կողմից տոկոսային վճարումների եւ ավելի վաղ հատկացված վարկերի մարման հաշվին: Ինչպես ՍՆԱՐՔ-ի թղթակցի հետ հարցազրույցում հաղորդեց ՄԻԲ-ի վարչության նախագահ Աշոտ Երանոսյանը, բանկը հաջողությամբ վարկավորում է շահութային եւ ռազմավարական ճյուղը՝ հեղուկ վառելիքի եւ բենզինի ներմուծումը: Դրա հետ մեկտեղ ֆինանսավորվում է դեղորայքի ներմուծումը, ֆինանսական աջակցություն է ցույց տրվում մանրածախ առեւտրին, ինչպես նաեւ գյուղատնտեսությանը՝ պարարտանյութերի ներմուծումը ֆինանսավորելու առումով: Բանկը մասամբ վարկավորում է նաեւ արդյունաբերական հատվածը: Ըստ որում, հիմնականում դրանք լեռնարդյունահանող ձեռնարկություններն են, որոնք աշխատում են տեղական հումքով եւ զբաղվում են քարերի ու սիլիկատների վերամշակմամբ, բազալտի ձուլմամբ եւ օնիքսի արդյունահանմամբ: Այդ ձեռնարկությունների ֆինանսավորմանը բաժին է ընկնում վարկերի 20-30 տոկոսը, որը 2000 թվականի հունվարի 1-ին կազմել է 700 մլն դրամ:

Երանոսյանի ասելով, պարարտանյութերի, հեղուկ վառելիքի, բենզինի եւ դեղորայքի ներմուծման համար տրամադրված վարկերը վերադարձնելու առնչությամբ խնդիրներ չեն եղել: Իսկ ինչ վերաբերում է արտադրությանը, ապա բանկն այդ հատվածին վարկեր է տրամադրում 1 տարի ժամկետով՝ 24-30 տոկոս տարեկան տոկոսադրույքով: Ըստ որում, այդքան ցածր տոկոսադրույքները (որոնք բանկի գծով միջին հաշվով կազմում են 36-48 տոկոս) նպաստում են առանց հետաձգման իրականացվող տոկոսային վճարումների բնականոն գործընթացին եւ հիմնական գումարի մարմանը, ինչն իր հերթին ապահովում է բանկի շահույթի ավելացումը: Միջին հաշվով վարկի չափը հասնում է 15-20 մլն դրամի: Երանոսյանն ափսոսանքով նշեց, որ այդ գումարներն աջակցում են ձեռնարկությունների գործունեությանը, սակայն բավական չեն դրանց հետագա զարգացման համար: Այնուամենայնիվ, դրանք տրամադրվում են բանկային օվերդրաֆտների հիման վրա՝ ապրանքի իրացումից ստացվող գումարի վճարումն ուշանալու դեպքում:

Դրա հետ մեկտեղ բանկը հավատարիմ է տնտեսության իրական հատվածին աջակցելու մարտավարությանը: Ըստ որում Երանոսյանը պաշտպանում է երկրի գլխավոր բանկիրի այն կարծիքը, թե արժեթղթերի շուկայի իրավիճակը եւ բարձր տոկոսադրույքների առկայությունը լուրջ խոչընդոտ են տնտեսության զարգացման ճանապարհին եւ չեն նպաստում ներդրումների հոսքին դեպի իրական հատված: Առավել եւս, որ պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերի (ՊԿՊ) շուկայում առկա իրավիճակը, որտեղ եկամտաբերությունը նվազել է մինչեւ նորմալ մակարդակ, նպաստում է ֆինանսական միջոցների ուղղորդմանը դեպի իրական հատված: Նման իրավիճակում բանկերն այլեւս չեն կարող աշխատել ինքնաբավարարման եղանակով եւ գոյատեւել կտրված իրական հատվածից եւ տնտեսությունից ամբողջությամբ վերցրած: Ահա թե ինչու նրանք ստիպված կլինեն զբաղվել տնտեսությամբ եւ, մասնավորապես, իրական հատվածով: Երանոսյանն այդ երեւույթը դրական է համարում երկրի ֆինանսական կյանքի համար, ինչը հերթական անգամ հաստատում է ՄԻԲ-ի ճիշտ քաղաքականությունը, որը հրաժարվեց ներդրումներից պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերում: Հենց այդ հայեցակարգի շնորհիվ բանկը շատ ժամանակ շահեց, որը ծախսվեց հաճախորդներ ներգրավելու եւ իրական հատվածը վարկավորելու նպատակով:

Բանկն իրականացնում է նաեւ արտահանման-ներմուծման ծրագրերի վարկավորում Եվրոպայի եւ Ասիայի մի շարք երկրներում (Չեխիա, Սլովակիա, Բուլղարիա եւ Վիետնամ): Ըստ որում ՄԻԲ-ի տրամադրած երաշխիքային պարտավորություններն ու հավաստագրերն ընդունվում են առանց հաստատման, ինչը վկայում է բանկի աճող հեղինակության մասին:

Առաջին կիսամյակի ավարտին Կենտրոնական բանկը վերջնական որոշում կկայացնի ընդհանուր կապիտալի չափի նորմատիվային նշաձողի հետագա բարձրացման մասին, ինչը չի բացառում առեւտրային բանկերի թվի կրճատումը, որոնց միաձուլվելու հնարավորություն կընձեռվի: (Կենտրոնական բանկն ուսումնասիրում է բանկերի ընդհանուր կապիտալի նվազագույն չափն ավելացնելու հարցը, որը պետք է կազմի 5 մլն դոլար): Այդ առնչությամբ Երանոսյանը նշեց, որ ՄԻԲ-ը դրությունը փրկելու երկու տարբերակ ունի: Առաջին՝ կարգավիճակը փոխել՝ փակ բաժնետիրական ընկերությունից դառնալով բաց բաժնետիրական ընկերություն, եւ այդպես կապիտալ ներգրավել շուկայից՝ բաժնետոմսերի բաց բաժանորդագրության եւ նոր բաժնետերեր ներգրավելու հաշվին, եւ երկրորդ՝ միաձուլվել այլ բանկերի հետ: ՄԻԲ-ի ղեկավարը հակված է դեպի առաջին տարբերակը: Այնուամենայնիվ, Երանոսյանը հուսով է, որ Կենտրոնական բանկը չի վերանայի մինչեւ 2003 թվականը սահմանված նորմատիվային ժամկետները եւ ընդհանուր կապիտալի չափը, քանի որ երկրի բանկային համակարգը կայացել է:

Այսօրվա դրությամբ բանկի ընդհանուր կապիտալը համապատասխանում է ՀՀ Կենտրոնական բանկի պահանջներին, քանի որ 2000 թվականի հունվարի 1-ի դրությամբ այն կազմել է 524,135 մլն դրամ (1 մլն դոլար): Նույն պահի դրությամբ կանոնադրական կապիտալը կազմել է 493,845 մլն դրամ: Տարին ավարտվել է 17,370 մլն դրամ շահույթով: Ըստ որում վերջին ցուցանիշն այդ մակարդակին հասցնելը միանգամայն էական նվաճում է, եթե հաշվի առնենք, որ բանկը, փաստորեն, վերածնվել է սնանկ վիճակից: Ըստ որում ներգրավված միջոցների ընդհանուր ծավալում ֆիզիկական անձանց բաժին է ընկնում ընդամենը 30 մլն դրամ, իսկ առյուծի բաժինը պատկանում է իրավաբանական անձանց եւ տեղական բանկերին:

Ապրիլից բանկի ավանդների տարեկան տոկոսադրույքները կիջեցվեն առնվազն 6-8 տոկոսով: Ներկայումս դրանք կազմում են տարեկան 20-24 տոկոս, որոնց առյուծի բաժինը պատկանում է դոլարով ներդրված ավանդներին: Երանոսյանի կարծիքով, տոկոսադրույքների նվազումը չի հանգեցնի ավանդատուների կորստին, քանի որ բոլոր բանկերը պահպանում են նման մարտավարություն:

Վերջին մեկ տարում բանկի հաճախորդների թիվն ավելացել է երկու անգամ, կազմելով 500-600 հաճախորդ, որոնց միայն 20 տոկոսը Երանոսյանը համարեց գործող: Ըստ որում հաճախորդների ընդհանուր թիվը ներառում է շուրջ 100 վարկառու, որոնց 30 տոկոսն արդյունաբերական ձեռնարկություններ են:

ՄԻԲ-ն ունի 13 գործառնական գրասենյակ, որոնցից 11-ը գտնվում է Երեւանում, եւ մեկական գրասենյակ՝ Նոր Հաճընում եւ Մարալիկում: Մայրաքաղաքի գործառնական գրասենյակներից մեկը գտնվում է «Զվարթնոց» օդանավակայանում, որի միջոցով ապահովվում է պետբյուջեի սպասարկումը օդային տուրքերի գծով: Բանկը մտադիր է ընթացիկ տարում մասնաճյուղի կարգավիճակ շնորհել 2 տարի Նոր Հաճընում գործող գործառնական գրասենյակին: Այդ որոշումը պայմանավորված է նրանով, որ հենց այդ շրջանում բանկն արդյունաբերության զարգացման ներուժ է տեսնում: Դրա հետ մեկտեղ, բանկը 3 հատուկ գործառնական գրասենյակներ է տեղաբաշխել Արաբկիրի, Մաշտոցի եւ Էրեբունու համայնքների հարկային տեսչություններում՝ բյուջետային մուտքերի առյուծի բաժինն ապահովող հարկատուների սպասարկման գործընթացը հեշտացնելու նպատակով:

Բանկի հիմնական հիմնադիրներն են 3 ֆիզիկական եւ 3 իրավաբանական անձեր, որոնցից 2-ն օտարերկրյա ընկերություններ են՝ «Zarlis Invest Trayd»-ը (Բրիտանական Վիրջինյան կղզիներ) եւ «Alverta Limited»-ը, որոնց պատկանում է բաժնետոմսերի փաթեթի 70 տոկոսը: Մնացած 10 տոկոսը պատկանում է Երեւանի ոսկերչական գործարանին, իսկ 20 տոկոսը՝ ֆիզիկական անձանց: Ըստ որում բանկը մեծ հույսեր է կապում Երեւանի ոսկերչական գործարանի հետ, քանի որ վերջին տարում գործարանն էապես աշխուժացրել է իր գործունեությունը: Մասնավորապես, Երանոսյանը հուսով է, որ ընթացիկ տարում բանկի կանոնադիր հիմնադրամում երկու անգամ կավելանա Երեւանի ոսկերչական գործարանի բաժնեմասը:

ՍՆԱՐՔ լրատվական գործակալություն

ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է

2000 թ. մայիսի 1-ից գործելու է փեյջերային ծառայությունների նոր իջեցված սակագներ: Գումարները գնացուցակում նշված են ԱՄՆ դոլարով (առանց ԱԱՀ):

N	Անվանումը	Ներկա գները ԱՄՆ $	Առաջարկվող գները ԱՄՆ $
1	Միանվագ վճարում փեյջերի միացման համար	-	10.00
2	Բաժանորդային վարձը 1 ամսվա համար	15.00	2,50
2.2.	Բաժանորդային վարձը 6 ամսվա համար	90.00	13.00
2.3	Բաժանորդային վարձը 12 ամսվա համար	180.00	25.00
3	Փեյջերի գինը (փեյջերի միացումով)	132	60**

*** 50 $ ԱՄՆ - փեյջերի գինը*
10 $ ԱՄՆ - փեյջերի միացման գինը

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

Այսօր ուրբաթ **Մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության ինստիտուտ** «Միժի» հասարակական կազմակերպությունը սիրով հրավիրում է Ձեզ *«Կինոն որպես աշխարհընկալում»* խորագիրը կրող ֆիլմաշարի դիտմանը:

Մոտակա ցուցադրվելիք ֆիլմերը՝
28.04.00 Գրինվեյ «Պրոսպերոյի գրքերը»
7.05.00 Անտոնիոնի «Ամպերից վեր»
14.05.00 Կուրոսավա «Երազներ»
21.05.00 Փելեշյան «Սկիզբ», «Մենք», «Տարվա եղանակներ»
28.05.00 Ալմոդովար «Իմ գաղտնիքի ծաղիկը»

Ֆիլմերի դիտմանը հաջորդելու են քննարկումներ:

Հետաքրքրվողները կարող են զանգահարել 264712 հեռախոսահամարով կամ ուղղակի այցելել Մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության ինստիտուտ հ. կ.:

Հասցեն՝ Այգեձորի 4/1
Այսօր ուրբաթ՝ ժամը 16:00 մենք սպասում ենք Ձեզ:

Մարդու իրավունքների եւ ժողովրդավարության ինստիտուտ «Միժի» հասարակական կազմակերպությունն աշխատանքի է հրավիրում լրագրողական կամ խմբագրական աշխատանքների փորձ ունեցող անձանց:

Պարտադիր պայմաններ.
* բարձրագույն կրթություն
* հայերենի, անգլերենի լավ իմացություն
* վերլուծական մտածողություն

Ցանկալի պայմաններ.
* կազմակերպչական հմտություն
* հանձնառություն
* համակարգչի իմացություն

Ցանկացողները կարող են ներկայացնել իրենց համառոտ կենսագրականը եւ դիմումները մինչեւ ս. թ. մայիսի 7-ը հետեւյալ հասցեով՝

Այգեձոր 4/1,
Միժի կենտրոն
հեռ. 264712
E-mail: idhr@acc.am

ՀԵՌՈՒՍՏԱԾՐԱԳՐԵՐ

27 ապրիլ

9.00, 13.00, 17.00, 21.00, 23.40 Հայլուր
9.20, 18.00 Սերիալ «Սուրճ կնոջ բուրմունքով»
10.10 Մանրանկարներ
10.20 Մանուկի կրպակ
10.30 Պրեմիերա (2-րդ հաղորդում)
11.05 Գ/ֆ «Անհետացում Բերմուդյան եռանկյունում»
12.30 Լուսաստղ
13.20 Ռուբիկոն+
17.20 Արեգ
19.00 1 լուր
19.10 «Խոշոր պլանում»
(Նույն ժամին արբանյակային հեռարձակմամբ
19.10 Կեսգիշերային ճեպընթաց)
19.45 Գեորգի [illegible] հիշատակին
20.00 Բժիշկ եւ հիվանդություն
20.25 Արտակարգ ալիք
20.35 Տուն-տունիկ
21.40 Հեռուստակատակ
21.50 Պրեմիերա
22.00 «Բարի ակնթարթ»
22.50 Հեռուստամարաթոնի էջերից
23.10 Հիթ շքերթ
00.00 Կեսգիշերային ճեպընթաց
01.00 Ռուբիկոն+

ՊՐՈՄԵԹԵՒՍ
9.00 «Բարի լույս, Հայաստան»
10.00 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
18.00 Մուլտֆիլմ
18.10 Մանկական ժամ. սերիալ «Նինձյա կրիաները», սերիալ «Քոնան»
19.00 «Ամեն ինչ հանուն քո սիրո»
20.00 Լրաբեր
20.35 Ձեղնահարկ
20.50 Համերգ
21.20 Օրը
22.25 «1-02» լրատու
22.35 Գ/ֆ «Երկվորյակ բարեկամներ»

9.00 Տոմար
10.30 Կամ-կամ (կրկնություն)
19.05 Չղջիկ
19.30, 21.30, 24.00 Սուրհանդակ
20.00 Մանուկի խոսնակ
20.10 Ի դեպ
20.30 Ասպարեզ
21.10 Հրապարակ
22.05 Գ/ֆ «Ռոկսոր Հոլիվուդ»
00.35 Ակնթարթ
00.40 Գ/ֆ «Քամելեոն»
(ավարտին Սուրհանդակ)

7.00 Բարի առավոտ
10.00 Նորություններ
10.15, 18.00 Սերիալ «Քնքուշ թույն»
16.00, 19.00, 02.05 Նորություններ
16.20 Մուլտսերիալ «Ջոնի Քվեստի անհավանական արկածները»
16.40 Վիկտորինա երեխաների համար
17.00 «100 տոկոս» ծրագիրը
17.25 Մինչեւ 16 եւ բարձր
19.30 «Կալամբուր»
20.00 Գործընթաց
20.45 Գ/ֆ «[illegible]» (3-րդ սերիա)
21.45 Բարի գիշեր, երեխաներ
22.00 Ժամանակ
23.00 Գ/ֆ «[illegible]» (1-2-րդ սերիաներ)
01.35 [illegible]
02.20 Սերիալ «Նոր դարաշրջան»

7.00, 8.00, 9.00, 10.00 Լուրեր
7.20-10.30 Բարի լույս, Ռուսաստան
7.35, 9.35 Ընտանեկան նորություններ
9.20, 02.20 Հերթապահ բաժանմունք
10.40 «Արենա-սպորտ»
11.20 Սերիալ «Գնչուհին»
12.05 Սերիալ «Սանտա Բարբարա»
13.00 Հեռուստատեսային ՀԱԱ
13.30 Իմ XX դարը
14.00, 18.00, 21.00, 00.00 Լուրեր
14.30 «Կանանց խաղք»
15.05 Սերիալ «Սեւ մարգարիտ»
15.50 Սերիալ «Հարուստներն ու նշանավորները»
16.45 Նոր «Հին բնակարան»
17.40 Մուլտսերիալ «Հեքիաթներ փերի [illegible] մասին»
18.30 [illegible]
18.55 Երկխոսություններ ձկնորսության մասին
19.25 Կինո+TV
20.25 «Սպիտակ թութակ» ակումբ
21.40 Սերիալ «Վայրի հրեշտակը»
22.40 Սերիալ «[illegible]»
00.30 Գ/ֆ «Տասը տարի, առանց նամակագրության իրավունքի»
02.35 [illegible]

ՀՄ 1965 թ. գործող Հայաստանի ուսանողական ջոկատների համահայկական շտաբը, որը ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ի կամավորական ծառայության կոմիտեի անդամ է, հրավիրում է մասնակցելու Եվրոպայի երկրներում, ԱՄՆ-ում, Հայաստանում միջազգային աշխատանքի ճամբարների ամառային ծրագրերին՝ որպես կամավորական: *Դիմումները ընդունվում են հետեւյալ հասցեով՝ Կորյունի 19ա, 7-րդ հարկ:* Հեռ. 52 27 01, 52 27 72, 52 27 88

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի
հատուկ դասընթացների բաժին

«Գորդյան հանգույց» ծրագիր

Թեմա` «Հայոց եղեռնի հիմնահարց. պետական քաղաքականության բաղադրի՞չ, թե՞ պատմական հիշողություն»

Ք ն ն ա ր կ մ ա ն ը մ ա ս ն ա կ ց ու մ ե ն.

ՀՀ արտաքին գործերի նախարարի տեղակալ
Ռուբեն Շուգարյանը,
ՀՀ ԳԱ պատմության ինստիտուտի տնօրեն, պատմական գիտությունների դոկտոր, ակադեմիկոս
Հրանտ Ավետիսյանը,
Մաշտոցի անվան մատենադարանի ավագ գիտաշխատող, պատմական գիտությունների թեկնածու, ՀԱՀ քաղաքագիտության և միջազգային հարաբերությունների ֆակուլտետի ասիստենտ-պրոֆեսոր
Արմեն Այվազյանը:

Հինգշաբթի, ապրիլի 27-ին, ժամը 18:00-ին, Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի փոքր դահլիճում: Քննարկումը կընթանա հայերենով, անգլերեն համընթաց թարգմանությամբ:

Մուտքն ազատ է

Լրացուցիչ տեղեկությունների համար զանգահարել` 27-16-58

AED · Academy for Educational Development

SIBLEY International

Հայաստանի հաշվապահների և աուդիտորների ասոցիացիան /ՀՀԱԱ/ և Sibley International կազմակերպությունը հայտարարում են ACCA-ի միջազգային որակավորման և ՀՀԱԱ-ի որակավորման հաշվապահական դասընթացների ընդունելություն:

Միջազգային որակավորման դասընթացներին դիմողները կգրանցվեն ACCA-ում (կենտրոնը Գլազգոյում) որպես ուսանող և կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից կազմակերպած դասընթացներին: Յուրաքանչյուր տարվա հունիս և դեկտեմբեր ամիսներին ուսանողները կմասնակցեն ACCA-ի կողմից կազմակերպվող, Երևանում անցկացվելիք միջազգային որակավորման քննություններին: Քննությունները հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ՀՀԱԱ-ի կողմից կտրվի վկայական, իսկ որոշակի քննությունների հանձնման դեպքում, ACCA-ի կողմից կշնորհվի միջազգային որակավորում, որը գործում է աշխարհի 150 երկրներում: Դասընթացները և քննությունները անցկացվում են միայն անգլերեն:

ՀՀԱԱ-ի որակավորման հաշվապահական դասընթացներին դիմորդները կգրանցվեն ՀՀԱԱ-ում որպես ուսանող և կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից կազմակերպված դասընթացներին: Յուրաքանչյուր տարվա հունիս և դեկտեմբեր ամիսներին կմասնակցեն ՀՀԱԱ-ի կողմից Երևանում կազմակերպվող քննություններին: Քննությունները հաջողությամբ հանձնած ուսանողներին ՀՀԱԱ-ի կողմից կտրվի վկայական, իսկ որոշակի քննությունների հանձնման դեպքում, ՀՀԱԱ-ն կշնորհի որակավորում: ՀՀԱԱ-ի որակավորման դասընթացները կկազմակերպվեն` օգտագործելով ACCA-ի միջազգային որակավորման համար առաջարկվող գրականությունը` ռուսերեն թարգմանված: Դասախոսությունները և քննությունները կանցկացվեն հայերեն լեզվով:

Դասընթացներին մասնակցելու համար նախնական հաշվապահական կրթություն չի պահանջվում:

Կրթության զարգացման ակադեմիան /ԿԶԱ/, ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության /ԱՄՆ ՄԶԳ/ աջակցությամբ, կտրամադրի միջոցներ կրթաթոշակներ շնորհելու համար, նպատակ ունենալով մասնակիորեն ֆինանսավորել ACCA ծրագրի շրջանակներում իրականացվող Միջազգային որակավորման, ինչպես նաև ՀՀԱԱ-ի որակավորման հաշվապահական դասընթացներին մասնակցող ուսանողների վարձը:

Կրթաթոշակի հավակնորդների ընտրությունը և ուսման վարձի համար տրամադրվող կրթաթոշակի չափը կսահմանի այդ նպատակով կազմված հանձնաժողովը, որի կազմում ընդգրկված են ՀՀԱԱ-ի, ԱՄՆ ՄԶԳ-ն, ԿԶԱ-ի և SIBLEY International կազմակերպությունների ներկայացուցիչները: Նախընտրությունը կտրվի այն անձանց, ովքեր ունեն համապատասխան կրթություն, աշխատանքային փորձ և առավելագույնս կհամապատասխանեն հանձնաժողովի կողմից սահմանված չափանիշներին:

Դիմումներն ընդունվում են ապրիլի 20-ից մինչև մայիսի 15-ը:

Դասընթացների մասին մանրամասն տեղեկություններ ստանալու համար զանգահարել`

Միջազգային որակավորման դասընթացների համար — Ռուզաննա Սեդրակյանին, Հեռ. 24-91-78

ՀՀԱԱ-ի որակավորման դասընթացների համար — Քրիստինե Ալեքսանյանին, Հեռ. 24-93-09

Կրթաթոշակների շնորհման հարցերի համար — Հայկանուշ Բագրատյանին, Հեռ.27-17-20

Կարող եք նաև անձամբ ներկայանալ գրասենյակ, որը գտնվում է Կարապետ Ուլնեցու 31, Աղոնցի անվան էկոնոմիկայի ինստիտուտ, V հարկ հասցեում`

Հայաստանի հաշվապահների և աուդիտորների ասոցիացիայի կրթության և որակավորման բաժին:

Ը Ն Կ Ե Ր Ո Ւ Թ Յ Ա Ն Ն Ա Ն Հ Ր Ա Ժ Ե Շ Տ Ե Ն

ՎԱՐՈՐԴ-ԱՌԱՔԻՉՆԵՐ

Սեփական մեքենայի առկայությունը գերադասելի է:

Զանգահարել 52-26-10:

ԱՐՄԵՆՏԵԼԸ ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒՄ Է

ARMENTEL

2000 թ. մայիսի 1-ից գործելու են բջջային կապի ծառայությունների նոր, իջեցված սակագներ: Գնացուցակում նշված գումարները արտահայտված են ԱՄՆ դոլարով (առանց ԱԱՀ-20 տոկոս):

		Գործող	Նոր
Միանվագ վճարումներ			
1.	Տեղադրման վարձ` ներառյալ հետևյալ լրացուցիչ ծառայությունները ■ Միջազգային ելք ■ Զանգահարողների հեռախոսահամարների ներկայացման ակտիվացում` «clip», «clir» ■ Կանչի վերահասցեավորման ակտիվացում` «cfu», «cfbusy», «cfnrepy» ■ Բազմաբաժանորդային կապի ակտիվացում` «conference», «callwait» և «callhold» ■ Կանչերի արգելակման ակտիվացում` «cbocc», «cboic», «cboiceg», «cbic», «cbicrout»: ■ Ձայնային փոստի ծառայություն (VMS) ■ Կարճ հաղորդագրության ծառայություն (SMS)	100	20
2.	Երաշխիքային գումար	150	100
3.	Double SIM քարտի ակտիվացում	-	50
4.	Լրացուցիչ ծառայությունների ակտիվացում բաժանորդագրման պահից հետո (յուրաքանչյուր ծառայության համար)	10	5
5.	Լրացուցիչ ծառայությունների ապաակտիվացում բաժանորդագրման ժամանակ	Անվճար	
6.	Լրացուցիչ ծառայությունների ապաակտիվացում բաժանորդագրումից հետո (յուրաքանչյուր ծառայության համար)	5	Անվճար
7.	PIN1 և PIN2 արգելափակված ծածկագրի արգելաբացում	Անվճար	
8.	Խափանված SIM քարտի փոխարինում (կապուղու վերականգնում)	25	10
9.	Ցանկալի համարի տրամադրում	50	-
10.	Անվանափոխություն (յուրաքանչյուր կապուղու համար)	50	50
11.	Հեռախոսահամարի համարափոխում (յուրաքանչյուր հեռախոսահամարի համար)	50	50
Ամսական վարձավճարներ			
12.	Ամսական վարձավճար (յուրաքանչյուր կապուղու համար)	30	15
13.	Ամսական վարձավճար լրացուցիչ ծառայությունների համար	Անվճար	
14.	Ամսական վարձավճար ֆաքսի/մոդեմի համար	10	Անվճար
15.	Բաժանորդային վարձ բաժանորդագրման ամսից 12 ամիս անց	30	10
16.	Բաժանորդային վարձ ամսվա ընթացքում ոչ մի ելքային զանգ չունեցող հեռախոսների համար	30	5
17.	Double SIM քարտի բաժանորդային վարձ	Անվճար	
Րոպեավճար			
18.	Բջջայինից բջջային ամսական 240 րոպեից պակաս Բջջայինից հանրային ցանց Տվյալներ/ֆաքս մինչև 9600 բ/վ	0.18	0.15
19.	Բջջայինից բջջային ամսական 240 րոպեից ավելի Բջջայինից հանրային ցանց Տվյալներ/ֆաքս մինչև 9600 բ/վ	0.18	0.13
20.	Տեղական զանգի սակագին (միջազգ. հեռակապի դեպքում)	0.15	0.10
21.	ԿՀԾ (Կարճ հաղորդագրության ծառայություն) մեկ հաղորդագրության համար	0.10	0.05
22.	Ելք դեպի Voice Mail (հաղորդագր. փոխանցում/ընդունում)	0.18	0.10
23.	Վերահասցեավորում դեպի ձայնային փոստ	Անվճար	

Առաջարկվող գնացուցակի պայմաններ

1. Տեղադրման վարձի մեջ են մտնում տեղադրման պահին ակտիվացված լրացուցիչ բոլոր ծառայությունները:
2. Բջջային հեռախոսակապի բաժանորդագրման համար պայման է հանդիսանում 100 ԱՄՆ դոլարի համարժեք դրամի չափով երաշխիքային գումարի վճարումը: Կողմերից որևէ մեկի նախաձեռնությամբ պայմանագրի դադարեցման դեպքում վերոհիշյալ գումարը կօգտագործվի վերջնահաշվարկի համար` ներգրավելով որպես բաժանորդի վճարը:
3. Գիշերվա ժամը 23:00-ից մինչև առավոտյան ժամը 7:00-ը բջջային հեռախոսակապի հեռախոսային խոսակցությունների համար կիրառվում է 30 տոկոս զեղչ:
4. Հաշվարկներն ու վճարումները կատարվում են ազգային դրամով` հիմք ընդունելով հաշվետու ամսվան նախորդող ամսվա վերջին օրվա դրությամբ ՀՀ Կենտրոնական բանկի կողմից սահմանված հաշվարկային փոխարժեքը:
5. Լիցենզիայի համաձայն 101, 102, 103 և 104 հեռախոսահամարներով հեռախոսային խոսակցությունները իրականացվում են անվճար:
6. Հաշվետու ամսվա ընթացքում ոչ մի ելքային զանգ չկատարած հեռախոսների բաժանորդային վարձը հաշվարկվում է զեղչով (տես գնացուցակը 16):
7. Ներկայումս գործող և նոր բաժանորդագրված բաժանորդները, որոնք 12 ամիսների ընթացքում կունենան ակտիվ մուտքային և ելքային զանգեր, ներկա գնացուցակի կիրառման ամսաթվից սկսած, նրանց բաժանորդային վարձը 12 ամիս հետո կիջնի 15 դոլարից 10 դոլարի (տես կետ 15-ը):
8. Անվանափոխության դեպքում նոր բաժանորդը պարտավոր է վճարել նոր երաշխիքային կանխավճար:

— ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

«Տիգրան Մեծ» հրատարակչության տպարան, Երևան-23, Արշակունյաց 2 Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Պատվեր 1249 Տպաքանակը 4000 Ստորագրված է տպագրության 26. 04. 2000 Գինը 100 դրամ